

Oporezivanje inozemnih mirovina

Milivoj Friganović, mag. oec.

Sadržaj:

1. Utvrđivanje poreza na dohodak iz inozemnih mirovina	107
1.1. Nova koncepcija sustava oporezivanja dohotka u RH	107
1.2. Porezni status inozemnih mirovina od 1. siječnja 2017.	108
1.3. Osobni odbitak umirovljenika	110
1.4. Obračunavanje dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje iz mirovine	110
2. Nova pravila za utvrđivanje poreza na dohodak iz inozemnih mirovina i primjena	111
2.1. Opće odredbe o utvrđivanju inozemnog dohotka i uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu u tuzemni porez na dohodak	111
2.1.1. Opća pravila o oporezivanju inozemnog dohotka i izvješćivanje o inozemnom dohotku s posebnim osvrtom na inozemne mirovine	112
2.1.2. Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu kod utvrđivanja godišnjeg poreza	114
2.1.3. Tri moguće situacije za plaćanje poreza na dohodak po osnovi inozemne mirovine	114
2.2. Obrazac INO-DOH	115
2.3. Prijava u RPO	115
3. Primjena međunarodnih ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja	115
3.1. Mirovine (članak 18. Modela ugovora OECD-a – 2010.)	116
3.2. Državna služba (članak 19. Modela ugovora OECD-a – 2010.)	116
3.3. Raspodjela prava oporezivanja mirovina tijekom poreznog razdoblja prema ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja	117
4. Oporezivanje dohotka od dobrovoljnog mirovinskog osiguranja	120
5. Obvezno zdravstveno osiguranje i korištenje zdravstvene zaštite umirovljenika koji imaju prebivalište ili odobren stalni boravak u RH-a	121
6. Godišnja porezna prijava i posebni postupak	122
6.1. Način ostvarivanja prava poreznih obveznika u posebnom postupku	122
7. Primjeri	123
<i>Primjer 1. - Umirovljenik – rezident je ostvario mirovinu od HZMO i mirovinu iz Argentine</i>	123
<i>Primjer 2. - Umirovljenik – rezident je ostvario mirovinu samo u Austriji (nije ostvario mirovinu u RH)</i>	123
<i>Primjer 3. - Umirovljenik – rezident prima mirovinu od HZMO-a te je ostvario mirovinu u BiH</i>	124
<i>Primjer 4. - Umirovljenik – rezident prima mirovinu od HZMO-a te je ostvario mirovinu u Sloveniji i Australiji u kojima se ne plaća porez na dohodak na te mirovine pa PU donosi rješenje o plaćanju predujma poreza na dohodak</i>	124
<i>Primjer 5. - Umirovljenik – rezident prima mirovinu od HZMO-a te je ostvario mirovinu u Njemačkoj (u RH su izuzete od oporezivanja mirovine ostvarene u toj državi) i Nizozemskoj (plaća se predujam poreza na dohodak u toj državi i u RH)</i>	124

Umirovljenik je obavezan podnijeti prijavu za upis u registar obveznika poreza na dohodak (RPO) nadležnoj ispostavi PU u roku od osam dana od dana početka ostvarivanja primitaka (neovisno o tome da li je inozemna mirovina oporeziva u RH ili ne) te dostaviti potvrdu isplatitelja o visini mirovine i eventualni iznos plaćenog predujma poreza na dohodak u državu izvora.

Od 1. siječnja 2017. porezni obveznik rezident koji ostvaruje mirovinu iz inozemstva ili u inozemstvu predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada po osnovi te mirovine uplaćuje prema rješenju PU (ako je inozemna mirovina prema Ugovoru oporeziva samo u državi rezidentnosti tj. samo u RH) do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec, odnosno tromjesečno do posljednjeg dana svakog tromjesečja ako je utvrđeni mjesečni predujam poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak do 100,00 kuna (ukinuta je mogućnost izvješćivanja putem Obrasca JOPPD o ostvarenoj inozemnoj mirovini).

Ako porezni obveznik koji ostvaruje mirovinu iz inozemstva ili u inozemstvu ostvaruje i mirovinu od tuzemnog isplatitelja, PU će kod izračuna predujma poreza na dohodak po osnovi inozemne mirovine uzeti u obzir (pri donošenju rješenja) i mirovinu koju porezni obveznik ostvaruje od tuzemnog isplatitelja (iznos iskorištenog osobnog odbitka i utvrđenu poreznu osnovicu, mogućnost raspodjele osobnog odbitka umirovljenika prema isplatiteljima mirovina i isplatiteljima dohotka od nesamostalnog rada).

Porezni obveznik koji ostvaruje mirovinu iz inozemstva ili u inozemstvu bio je obavezan nadležnoj ispostavi PU do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu prijaviti promjenu visine mirovine ako je promijenjeni iznos inozemne mirovine veći ili manji za 20% u odnosu na iznos inozemne mirovine na temelju kojeg je izdano. U tom slučaju PU će nakon provedenoga postupka donijeti novo rješenje o utvrđenom mjesečnom predujmu i razlici poreza za povrat ili uplatu za prethodno razdoblje. Razliku poreza (za prethodno razdoblje) za uplatu porezni obveznik obavezan je platiti u roku 15 dana od dana dostave rješenja.

Ako rezident RH prima mirovinu iz država s kojima RH ima podijeljeno pravo oporezivanja (pravo oporezivanja imaju obje države ugovornice) i/ili plaća predujmove poreza na dohodak u inozemstvu u državama s kojima RH nema ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ne donosi se rješenje o predujmu poreza na dohodak na mirovine a niti se plaća istovremeno predujam poreza na dohodak u RH (niti se ispostavlja obrazac JOPPD) već se vrši uračunavanje poreza plaćenog u tim državama u tuzemnu poreznu obvezu (na temelju potvrde u posebnom postupku ili po godišnjoj prijavi (ako se radi o osobama koje obavljaju samostalnu djelatnost ili pomorcima članovima broda u međunarodnoj plovidbi)

Kako bi porezni obveznik - primatelj inozemne mirovine ostvario navedeno odgađanje plaćanja predujma poreza na dohodak, obavezan je o tome izvijestiti PU (putem pisanog zahtjeva u slobodnoj formi) u roku od osam dana od dana ostvarenog prvog primitka u tekućoj godini. U tom slučaju umirovljenik je obavezan podnijeti Obrazac INO-DOH u kojem će iskazati ukupnu mirovinu isplaćenu u prethodnoj godini i uplaćeni porez po toj osnovi najkasnije do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu te priložiti potvrdu o uplaćenom predujmu u inozemstvu na temelju kojih će PU u posebnom postupku utvrditi godišnji porez na dohodak te o tome donijeti privremeno porezno rješenje.

Ako umirovljenik nije naveo neki podatak u svojoj poreznoj kartici koji mu omogućava korištenje porezne olakšice može do kraja veljače o tome izvijestiti PU putem obrasca ZPP-DOH i iskoristiti tu poreznu olakšicu u posebnom postupku o čemu će PU donijeti privremeno porezno rješenje.

Sve navedeno ilustrirali smo u nekoliko primjera iz prakse.

1. Utvrđivanje poreza na dohodak iz inozemnih mirovina

1.1. Nova koncepcija sustava oporezivanja dohotka u RH

Prema Zakonu o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 115/2016 – u daljnjem tekstu: Zakon) koji se primjenjuje od 1. siječnja 2017. uveden je u sustav oporezivanja dohotka u RH tzv. dvojni (dualni) sustav oporezivanja dohotka i to:

- 1) **godišnji dohodak** kojim se smatra dohodak od nesamostalnog rada (plaće i **mirovine**), dohodak od samostalne djelatnosti i **drugi dohodak** (porezna stopa iznosi **24%**) koji se ne smatra konačnim dohotkom i za koji se utvrđuje **godišnji porez na dohodak** rješenjem Porezne uprave a na temelju podnesene **godišnje porezne prijave od strane poreznog obveznika ili u posebnom postupku kojeg provodi Porezna uprava**. Progressivne stope kod obračunavanja predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada (to je jedini dohodak na koji se tijekom godine mogu obračunavati progressivne stope) iznose **24%** (na mjesečnu poreznu osnovicu do 17.500,00 kn) i **36%** (na poreznu osnovicu iznad 17.500,00 kn).

Prema članku 19. Zakona, **godišnji porez na dohodak plaća se po stopi od 24% na poreznu osnovicu do visine 210.000,00 kn** te po stopi od **36%** na dio porezne osnovice koji prelazi iznos od **210.000,00 kn**.

- 2) **konačni dohodak** kojim se smatra dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala i dohodak od osiguranja te drugi primici **koji se smatraju konačnim** (što znači da im se ne utvrđuje godišnji porez na dohodak).

Konačnim drugim dohotkom smatra se **drugi dohodak po osnovi doprinosa** (stopa 36% + prirez) i **drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena** (stopa 36% uvećana za 50% što iznosi 54% + prirez).

Prema članku 49. Zakona, godišnju poreznu prijavu **ne podnosi**, u skladu sa Zakonom, porezni obveznik za:

- 1) dohodak od imovine i imovinskih prava
- 2) dohodak od kapitala
- 3) dohodak od osiguranja
- 4) drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa
- 5) drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena
- 6) dohodak koji se u poreznom razdoblju oporezuje u paušalnom iznosu

ističemo...

Godišnju poreznu prijavu, osim za konačne dohotke, ne podnose niti porezni obveznici na koje se primjenjuje poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza.

Na dalje, posebni postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak **ne primjenjuje se** na porezne obveznike koji su ostvarili samo konačne dohotke.

Dakle, koncepcijski hrvatski sustav oporezivanja dohotka je **dvojni (dualni) porez na dohodak** (skandinavski model) po kojem se ukupni porez na dohodak dijeli na dva dijela i to dio dohotka od rada (nesamostalnog i samostalnog) koji se oporezuje po progressivnim stopama (12% za umirovljenike i porezne obveznike koji imaju prebi-

valište i borave na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu ili u Gradu Vukovaru, 24% i 36%) i koji se utvrđuje na godišnjoj razini te drugog dijela koji se odnosi na ostale dohotke (dohodak od kapitala, imovine, osiguranja i sl.) i koji se oporezuju proporcijalnim stopama (uglavnom 12%, a u manjem dijelu 24% i 36%) koji su konačni dohoci (porez se ne utvrđuje na godišnjoj razini).

1.2. Porezni status inozemnih mirovina od 1. siječnja 2017.

Mirovine koje su rezidenti RH ostvarili u inozemstvu od inozemnih isplatitelja (zakonskog socijalnog osiguranja, mirovinskih fondova, mirovinskih osiguravajućih društava i dr.) oporezuju se od 1. ožujka 2012. u RH čime su te inozemne mirovine izjednačene s mirovinama koje isplaćuju hrvatski isplatitelji (HZMO, mirovinsko osiguravajuće društvo i dr.).

Prema članku 21. Zakona, primicima po osnovi nesamostalnog rada smatraju se, između ostalog i inozemne mirovine, što znači da se one smatraju **godišnjim dohotkom** na koji se primjenjuje **posebni postupak utvrđivanja godišnjeg poreza i prireza porezu na dohodak po službenoj dužnosti**. Godišnjim dohotkom na koji se primjenjuje posebni postupak smatra se ukupan dohodak od nesamostalnog rada i drugi dohodak koji se ne smatra konačnim ostvaren u poreznom razdoblju.

Prema članku 21. Zakona i članka 19. Pravilnika o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 10/17 – u daljnjem tekstu: Pravilnik) primicima od nesamostalnog rada smatraju se i:

- 1) mirovine ostvarene na temelju prijašnjih uplata doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje koje isplaćuju zakonom utvrđene ustanove mirovinskog osiguranja i mirovinska osiguravajuća društva na temelju prijašnjih uplata obveznog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje
- 2) mirovine koje isplaćuju osiguravatelji (mirovinska osiguravajuća društva i drugi isplatitelji osiguranih svota) na temelju prijašnjih uplata poslodavca za dokup dijela mirovine, ako su te uplate bile oslobođene oporezivanja
- 3) obiteljske mirovine, osim obiteljskih mirovina iz članka 8. stavka 1. točke 2. Zakona i članka 42. stavka 3. Zakona
- 4) **mirovine rezidenata ostvarene u inozemstvu** i to one koje odgovaraju tuzemnim mirovinama iz točaka 1. do 3. ovoga stavka i mirovine koje isplaćuju inozemni osiguravatelji (mirovinska osiguravajuća društva i drugi isplatitelji) na temelju prijašnjih uplata premija (doprinosa) koje su poreznom obvezniku umanjivale dohodak od nesamostalnog rada ako se u zemlji izvora te mirovine ne primjenjuje sustav obveznog mirovinskog osiguranja
- 5) **primici rezidenata** ostvareni po osnovi prijašnjeg rada u međunarodnim organizacijama ako međunarodnim ugovorom nije uređeno drugačije.

Umirovljenicima, u smislu Zakona i Pravilnika, smatraju se fizičke osobe koje ostvaruju primitke iz gore navedenih primitaka. Iznimno, **umirovljenikom se ne smatra fizička osoba** kojoj je isplata mirovine od zakonom utvrđene ustanove mirovinskog osiguranja prestala zbog ponovnog zaposlenja ili početka obavljanja registrirane samostalne djelatnosti, **iako ostvaruje mirovinu od mirovinskoga osiguravajućeg društva** na temelju prijašnjih uplata obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje i/ili isplate od mirovinskoga osiguravajućeg društva i drugih isplatitelja na temelju prijašnjih premija osiguranja **za dokup mirovine**.

Prema članku 24. Zakona, HZMO je obavezan obračunati i obustavljen predujam poreza na dohodak iz mirovina uplatiti najkasnije od posljednjeg dana u mjesecu za svaki mjesec.

Predujam poreza na dohodak od ostvarene mirovine ili razlike mirovina koje HZMO ili **isplatitelj inozemnih mirovina** iz sustava socijalnog osiguranja isplaćuje u tijeku kalendarskog mjeseca za više proteklih mjeseci, odnosno poreznih razdoblja obavlja se na način:

- 1) u slučaju isplata za više proteklih mjeseci istoga poreznog razdoblja primjenjuju se propisi koji važe na dan isplate i osobni odbitak za svaki mjesec za koji se obavlja isplata, utvrđen prema propisima koji su važili u mjesecu kada je mirovina ili razlika mirovine trebala biti isplaćena i/ili
- 2) u slučaju isplate mirovina ili razlike mirovina koje se odnose na protekla porezna razdoblja (kalendarske godine), kod obračuna se primjenjuju propisi koji su važili na dan kada je isplata trebala biti obavljena, odnosno kada je mirovina prema rješenju dospjela za isplatu.

Utvrđivanje mjesečnog predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada, odnosno na **mirovine ostvarene iz inozemstva obračunava se od porezne osnovice** koju čini:

- iznos svih primitaka po osnovi mirovine ostvarenih tijekom jednog mjeseca,
- umanjeno za iznos mjesečnog **osnovnog osobnog odbitka** u iznosu od **3.800,00 kn** uvećanim za možebitni osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji, uzdržavanu djecu i **invalidnost (tjelesno oštećenje)** umirovljenika i njegovih uzdržavanih članova uže obitelji i svakog uzdržavanog djeteta i **invalidnost utvrđena po jednoj osnovi 100%** i/ili korištenje, na temelju posebnih propisa, **prava na doplatak za pomoć i njegu** umirovljenika odnosno **prava na osobnu invalidninu**, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svakog uzdržavanog djeteta.

Posebno ističemo da se uzdržavanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom (dalje u tekstu: uzdržavani članovi) smatraju fizičke osobe čiji oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez i drugi primici koji se u smislu ovoga Zakona ne smatraju dohotkom, ne prelaze iznos od **15.000,00 kn** na godišnjoj razini izračunat kao šestorostruki iznos osnovice osobnog odbitka.

Na ovako utvrđenu poreznu osnovicu primjenjuju se dvije progresivne porezne stope (**24% i 36%**).

Pregled poreznih stopa i poreznih osnovica (poreznih razreda) na mjesečnoj i godišnjoj razini od 1. siječnja 2017. godine:

Porezna stopa	Mjesečna porezna osnovica	Godišnja porezna osnovica
24 %	do 17.500,00 kn	do 210.000,00 kn
36 %	iznad 17.500,00 kn	iznad 210.000,00 kn

Na utvrđenu mjesečnu (godišnju) svotu poreza na dohodak **rezidentu** se obračunava prirez ako je propisano plaćanje prireza u mjestu (općini ili gradu) prebivališta ili uobičajenoga boravišta poreznog obveznika.

Tako obračunati predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada **umanjuje se za 50% umirovljenicima** po osnovi ostvarenog dohotka od mirovine ili poreznim obveznicima koji imaju prebivalište i borave na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara.

Posebno ističemo, da **umirovljenici ne mogu istovremeno koristiti** umanjeno za 50% predujma poreza na dohodak kao umirovljenici i umanjeno za 50% predujma poreza na dohodak kao porezni obveznici koji imaju prebivalište i borave na području jedinica lokalne

samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara.

Na dalje, ako je primatelju inozemne mirovine po posebnom propisu rješenjem utvrđen **status hrvatskoga ratnoga vojnog invalida iz Domovinskog rata** obračunati porez na dohodak od nesamostalnog rada (plaća i mirovina) umanjuje se za postotak utvrđene invalidnosti i to prije umanjena iz članka 24. stavka 5. Zakona (50% umanjnje predujma poreza po osnovi ostvarenog dohotka od mirovine).

Prema članku 81. stavku 2. Zakona, od 1. siječnja 2017. godine, porezni obveznik **rezident koji ostvaruje mirovinu ostvarenu iz inozemstva ili u inozemstvu** predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada po osnovi te mirovine uplaćuje prema **rješenju Porezne uprave** do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec, odnosno tromjesečno do posljednjeg dana svakog tromjesečja ako je utvrđeni mjesečni predujam poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak do 100,00 kuna (ukinuta je mogućnost izvješćivanja putem Obrascu JOPPD o ostvarenoj inozemnoj mirovini).

Kod donošenja rješenja Porezne uprave prema kojem će rezident RH – umirovljenik plaćati predujam poreza na dohodak posebno treba istaknuti sljedeće:

- kako se od 1. siječnja 2017. umirovljeniku priznaje pravo na isplatu neoporezivog iznosa prigodnih nagrada (božićnica, regres...) do 2.500,00 kuna godišnje, pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak uzeti će se u obzir i isplate prigodnih nagrada do propisanog iznosa koje porezni obveznik ostvaruje od strane inozemnog isplatioca (npr. mirovinskog fonda u Austriji)
- porezni obveznik koji ostvaruje mirovinu iz inozemstva ili u inozemstvu je obvezan nadležnoj ispostavi Porezne uprave do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu prijaviti promjenu visine mirovine ako je promijenjeni iznos inozemne mirovine **veći ili manji za 20%** u odnosu na iznos inozemne mirovine na temelju kojeg je izdano. U tom slučaju Porezna uprava će nakon provedenoga postupka donijeti novo rješenje o utvrđenom mjesečnom predujmu i razlici poreza za povrat ili uplatu za prethodno razdoblje. Razliku poreza (za prethodno razdoblje) za uplatu porezni obveznik obvezan je platiti u roku 15 dana od dana dostave rješenja
- porezni obveznik - primatelj inozemne mirovine moći će zatražiti izuzeće od plaćanja predujmova poreza na dohodak u RH tijekom godine po osnovi ostvarene inozemne mirovine ako:
 - a) istovremeno plaća predujmove poreza na dohodak odnosno porez na dohodak u inozemstvu (što znači da umirovljenik koji ostvaruje mirovinu iz Afganistana, Andore, Argentine, Australije, Bolivije, Brazila, Belizea, Solomonskih otoka, Kosova, Gambije, Lihtenštajna, Novog Zelanda, Niue, Singapura, Vijetnama, Somalije, UAE-a i/ili SAD-a od 1. siječnja 2017. **neće morati plaćati predujam poreza i u RH**). S navedenim državama RH **nema ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja**.
 - b) prima mirovinu iz država s kojima Republika Hrvatska **ima podijeljeno pravo oporezivanja** mirovina (plaćanja isplaćena s osnove zakona o socijalnom osiguranju i sl.), a u konačnici Republika Hrvatska vrši uračunavanje poreza plaćenog u tim državama (Danska, Finska, JAR i/ili Nizozemska)

Kako bi porezni obveznik - primatelj inozemne mirovine ostvario navedeno izuzeće, obvezan je o tome izvijestiti Poreznu upravu (putem pisanog zahtjeva u slobodnoj formi) u roku od osam dana od dana ostvarenog prvog primitka u tekućoj godini.

- porezni obveznik - primatelj inozemne mirovine koji plaća predujam poreza na dohodak tijekom godine u državi izvora (državi u kojoj ostvaruje mirovinu) i koji je zatražio izuzeće od plaćanja predujmova poreza na dohodak u RH obvezan je predati propisano izvješće (**Obrazac INO– DOH**) o ostvarenom dohotku u inozemstvu **do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu** temeljem čega će mu se utvrditi porezna obveza uz mogućnost uračunavanja poreza plaćenog u inozemstvu.

Temeljem gore navedenoga Porezna uprava po službenoj dužnosti će **ukinuti rješenje umirovljenicima**:

- koji primaju mirovinu iz država s kojima RH **nema ugovor** o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i koji iz toga razloga plaćaju predujam poreza u zemlji izvora (mirovinu iz Afganistana, Andore, Argentine, Australije, Bolivije, Brazila, Belizea, Solomonskih otoka, Kosova, Gambije, Lihtenštajna, Novog Zelanda, Niue, Singapura, Vijetnama, Somalije, UAE-a i/ili SAD-a) od 1. siječnja 2017. neće morati plaćati predujam poreza i u Republici Hrvatskoj
- koji primaju mirovinu iz država s kojima RH **ima podijeljeno pravo oporezivanja mirovina** (plaćanja isplaćena s osnove zakona o socijalnom osiguranju i sl.), a u konačnici RH vrši uračunavanje poreza plaćenog u tim državama (Danska, Finska, JAR, Nizozemska).

Navedeni umirovljenici su dužni istekom 2017. godine (do 31. siječnja 2018. godine) dostaviti podatak o ostvarenoj mirovini i plaćenom porezu u inozemstvu (ili izjavu da će se podatak o plaćenom porezu u inozemstvu dostaviti naknadno ako do toga datuma primatelj inozemne mirovine ne posjeduje dokaz o uplaćenom porezu u inozemstvu).

ističemo...

Zatečeni umirovljenici (koji su se prijavili u registar poreznih obveznika do 31. prosinca 2016. godine) **NE MORAJU dolaziti u nadležnu ispostavu Porezne uprave i zatražiti izuzeće od plaćanja predujma poreza na dohodak tijekom godine** već će to provesti Porezna uprava po službenoj dužnosti (uz dostavu rješenja kojim se ukida rješenje o utvrđenoj obvezi poreza na dohodak prema tako ostvarenoj mirovini).

Za porezne obveznike koji **ostvaruju samo mirovine iz inozemstva**, a kojima je u prethodnom razdoblju izdano rješenje o utvrđenom predujmu poreza na dohodak, a koji i na dalje imaju obvezu plaćanja predujma poreza na dohodak (istovremeno **ne plaćaju porez na dohodak u inozemstvu, a ostvarena mirovina nije izuzeta od oporezivanja sukladno odredbama ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja**), **radi promjene načina obračuna poreza na dohodak** Porezna uprava će po službenoj dužnosti **ukinuti rješenje i donijeti novo**. RH sukladno odredbama ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, ima pravo oporezivanja mirovina rezidenata što se isplaćuju iz ovih država: Albanija, Armenija, Azerbajdžan, Austrija, Bjelorusija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Češka, Čile, Estonija, Francuska, Grčka, Gruzija, Indonezija, Iran, Irska, Island, Italija (iznimno, plaćanja uslijed prekida radnog odnosa, periodične naknade ili slične gotovinske isplate oporezuje Republika Italija), Izrael, Jordan, Katar, Republika Koreja, Kuvajt, Latvija, Litva, Mađarska, Malezija, Malta, Moldova, Norveška, Rusija,

Sirija, Slovačka, Slovenija, Srbija, Španjolska, Švicarska, Turska, Velika Britanija i Ukrajina.

Porezna uprava je u svojoj „**Obavijest umirovljenicima koji primaju mirovinu iz inozemstva**“ od 20. siječnja 2017. **pozvala umirovljenike**:

- kojima se inozemna mirovina promijenila +/- 20% i/ili primaju od isplatitelja inozemnih mirovina godišnje prigodne nagrade (božićnice, regrese i slično) da isto prijave nadležnoj Poreznoj upravi do 31. siječnja 2017. godine (do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu).
- koji osobni odbitak koriste kod izračuna predujma poreza na dohodak po osnovi inozemne mirovine (a istovremeno im HZMO obračunava porez na dohodak na cjelokupan iznos tuzemne mirovine) da se do 31. siječnja 2017. jave u svoje nadležne ispostave Porezne uprave te da vrate poreznu karticu (Obrazac PK) ako im je izdana iz razloga što će u tom slučaju prema mirovinama koje će isplaćivati HZMO (od veljače 2017. godine) isti iskoristiti osobni odbitak do visine ostvarene tuzemne mirovine, a istovremeno će Porezna uprava utvrditi predujam poreza na dohodak uzimajući u obzir možebitno neiskorišteni osobni odbitak i razliku porezne osnovice.

1.3. Osobni odbitak umirovljenika

Osnovica osobnog odbitka iznosi 2.500,00 kuna. Osnovni osobni odbitak i dijelovi osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i djecu te invalidnost/tjelesno oštećenje izračunavaju se primjenom propisanih koeficijenata i osnovice osobnog odbitka. Poreznom obvezniku (to se odnosi i na umirovljenika) se ostvareni dohodak iz članka 13. ovoga Zakona umanjuje za **osnovni osobni odbitak u visini 3.800,00 kuna**, izračunat kao koeficijent 1,5 osnovice osobnog odbitka (2.500, zaokruženo na stoticu, i to za svaki mjesec poreznog razdoblja za koji se utvrđuje porez na dohodak).

Rezident RH može uvećati osnovni osobni odbitak (3.800,00) u visini:

R. br.	Osnova za uvećanje osnovnog osobnog odbitka	Koeficijent	Mjesečni iznos (u kunama i lipama)
1.	Uzdržavani članovi uže obitelji	0,7	1.750,00
2.	Prvo uzdržavano dijete	0,7	1.750,00
3.	Drugo uzdržavano dijete	1,0	2.500,00
4.	Treće uzdržavano dijete	1,4	3.500,00
5.	Četvrto uzdržavano dijete	1,9	4.750,00
6.	Peto uzdržavano dijete	2,5	6.250,00
7.	Šesto uzdržavano dijete	3,2	8.000,00
8.	Sedmo uzdržavano dijete	4,0	10.000,00
9.	Osmo uzdržavano dijete	4,9	12.250,00
10.	Deveto uzdržavano dijete	5,9	14.750,00
11.	Za svako daljnje uzdržavano dijete koeficijent osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava za 1,1 ... više u odnosu prema koeficijentu za prethodno dijete		
12.	Invalidnost poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svakog uzdržavanog djeteta	0,4	1.000,00
13.	Invalidnost utvrđena po jednoj osnovi 100% i/ili korištenje, na temelju posebnih propisa, prava na doplatak za pomoć i njegu poreznog obveznika odnosno prava na osobnu invalidninu, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svakog uzdržavanog djeteta. Korištenje uvećanja osnovnog osobnog odbitka po ovoj osnovi isključuje korištenje uvećanja osnovnog osobnog odbitka iz r. br. 12.	1,5	3.750,00

Prema članku 53. Zakona, porezni obveznici - umirovljenici na koje se primjenjuje poseban postupak, ako žele iskoristiti prava propisana Zakonom, a za koje Porezna uprava ne raspolaže podacima bitnim za utvrđivanje prava na umanjenje dohotka te podacima o uvećanju osobnog odbitka za plaćene doprinose za zdravstveno osiguranje u tuzemstvu ili dana darovanja (do 2% primitaka za koje je u tekućoj godini podnesena godišnja prijava ili je proveden posebni postupak), mogu do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu podnijeti nadležnoj ispostavi Porezne uprave obrazac za priznavanjem prava u posebnom postupku (Obrazac ZPP-DOH) te istom priložiti vjerodostojne isprave. Na isti način mogu postupiti i porezni obveznici koji žele dio osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i/ili djecu preraspodijeliti u skladu sa člankom 17. stavkom 5. ovoga Zakona te porezni obveznici – nasljednici koji podnose godišnju poreznu prijavu u ime umrle osobe.

Osobni odbitak pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od mirovine utvrđuje se na temelju porezne kartice koju za umirovljenika imaju isplatitelji mirovine odnosno ako se radi o inozemnoj mirovini onda će Porezna uprava pri obračunu predujma poreza na dohodak uzeti u obzir podatke upisane u poreznoj kartici umirovljenika.

Prema članku 85. stavku 2. Pravilnika, ako porezni obveznik koji ostvaruje mirovinu iz inozemstva ili u inozemstvu ostvaruje i mirovinu od tuzemnog isplatitelja, Porezna uprava će kod izračuna predujma poreza na dohodak po osnovi inozemne mirovine uzeti u obzir i mirovinu koju porezni obveznik ostvaruje od tuzemnog isplatitelja i isplate prigodnih nagrada iz članka 7. stavka 2. r.br. 5. Pravilnika od strane inozemnog isplatitelja mirovine.

To znači da će Porezna uprava primijeniti kumulativni obračun predujma poreza na dohodak na inozemne mirovine i umanjiti za možebitnu preostalu razliku osobnog odbitka.

Umirovljenik koji ostvaruje mirovine od dva ili više isplatitelja, može, prema članku 28. stavku 8. Pravilnika, koristiti osobni odbitak kod više isplatitelja uz uvjet da zatraži **raspodjelu osobnog odbitka prema isplatiteljima**.

U tom slučaju Porezna uprava će na poreznoj kartici evidentirati omjer (postotak) raspodjele osobnog odbitka prema isplatiteljima (poslodavcima) sukladno zahtjevu, a nakon evidentiranih promjena izdati novi Obrazac PK te istovremeno Obrazac PK s oznakom »DUPLIKAT« porezne kartice u skladu sa stavkom 5. ovoga članka ovisno o broju poslodavaca za koje se traži preraspodjela osobnog odbitka, a na temelju kojih se priznaje osobni odbitak pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada. U tom slučaju svaki poslodavac može koristiti osobni odbitak samo do utvrđenog postotka, neovisno što u pojedinim mjesecima ostvareni dohodak može prelaziti taj iznos. Naravno, da će **Porezna uprava kod donošenja rješenja** o plaćanju predujma poreza na dohodak po osnovi mirovine ostvarene iz inozemstva ili u inozemstvu **uzeti u obzir eventualnu raspodjelu osobnog odbitka** umirovljenika na različite isplatitelje tih i tuzemnih mirovina te ostale isplate dohotka od nesamostalnog rada.

1.4. Obračunavanje dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje iz mirovine

Odredbama članka 134.a do 134.d Zakona o doprinosima („Narodne novine“, broj 84/08 do 115/16) uređuju (propisuju) se pitanja plaćanja obveze dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za korisnike mirovine.

Prema članku 134.a Zakona o doprinosima, za osiguranika po osnovi korisnika mirovine po propisima o mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske (članak 9. stavak 1. točka 25.):

- 1) za osiguranika čiji je mjesečni iznos mirovine do iznosa prosječne neto plaće (za 2017. godinu iznosi **5.664,00 kn**) doprinosi idu na teret sredstava državnog proračuna, a obveznik obračunavanja doprinosa je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje,
- 2) za osiguranika čiji je mjesečni iznos mirovine **viši od iznosa prosječne neto plaće (5.664,00) obveznik doprinosa je osiguranik (korisnik mirovine)**, a obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa koje obustavlja od mirovine je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje,
- 3) za osiguranika koji je pravo na mirovinu stekao prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, **bez obzira na iznos mirovine, doprinosi idu na teret sredstava državnog proračuna**, a obveznik obračunavanja doprinosa je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

ističemo...

Istim člankom 134.a propisana je obveza dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje **isključivo za osiguranika po osnovi korisnika mirovine po propisima o mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske i ne odnosi se na mirovine ostvarene u inozemstvu.**

S obzirom na navedeno ne postoji obveza dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje koji se obračunava po stopama **1% ili 3%** prema mirovinama ili invalidninama što ih isplaćuju strani nositelji mirovinskog i invalidskog osiguranja.

To znači da **dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje** od 1. siječnja 2016. plaćaju:

- umirovljenici čiji je mjesečni iznos mirovine do iznosa prosječne neto plaće (5.664,00 kn) uključujući i iznos prosječne neto plaće i obračunava se po stopi od **1% na mirovinu** (na teret sredstava Državnog proračuna a obveznik obračunavanja je HZMO),
- za umirovljenike čiji je mjesečni iznos mirovine (koja se smatra primitkom za određeni mjesec u bruto iznosu, prije umanjena za obračunati iznos doprinosa i predujma poreza na dohodak) viši od iznosa prosječne neto plaće (5.664,00 kn) obračunava se po stopi od **3% iz mirovine** (obveznik doprinosa je umirovljenik a obveznik obračunavanja i plaćanja HZMO).

Kada se mirovina isplaćuje u jednom iznosu za više mjeseci te ako je ukupni iznos tako isplaćene mirovine iznad prosječne neto plaće osnovica za obračunavanje doprinosa određuje se ovisno o visini svote prosječne mjesečne mirovine za te mjeseci.

Međutim, kada se s mirovinom za određeni mjesec isplaćuje i razlika mirovine za više proteklih mjeseci ili se isplaćuje samo razlika mirovine za više proteklih mjeseci, razlika mirovine za prethodne mjeseci ne uzima se u osnovicu za obračun doprinosa.

ističemo...

Prema članku 23. Zakona, izdacima koji se oduzimaju od primitaka iz članka 21. ovoga Zakona pri utvrđivanju dohotka od nesamostalnog rada (mirovine), smatraju se **uplaćeni doprinosi** za obvezna osiguranja iz primitka, što znači da se obustavljene i uplaćene dodatni doprinosi za zdravstveno osiguranje iz mirovine (po stopi od 3%) također smatraju izdatkom pri izračunavanju dohotka.

2. Nova pravila za utvrđivanje poreza na dohodak iz inozemnih mirovina i primjena

2.1. Opće odredbe o utvrđivanju inozemnog dohotka i uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu u tuzemni porez na dohodak

Prema članku 12. stavku 7. Zakona, **inozemni dohodak** je dohodak iz članka 5. Zakona (dohodak od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala, osiguranja i drugog dohotka) **koji rezident ostvari u inozemstvu ili iz inozemstva.**

Dohodak ostvaren u stranoj valuti preračunava se u kunsku protuvrijednost primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan isplate.

Prema članku 53. stavku 4. Zakona, na porezne obveznike koji su ostvarili dohodak u ili iz inozemstva, u **posebnom postupku** iz članka 51. ovoga Zakona, **uzeti će se u obzir podaci iz izvješća** propisanog člankom 81. stavkom 4. ovoga Zakona (Obrazac INO – DOH). Ako porezni obveznici do roka propisanog za dostavu izvješća iz članka 81. stavka 4. ovoga Zakona (**do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu**) ili do roka za podnošenje Obrascu ZPP – DOH (do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu) **iz opravdanih razloga ne raspoložu dokazima o uplaćenom porezu u inozemstvu**, a **žele da im se uplaćeni porez u inozemstvu uračuna** u tuzemnu obvezu poreza na dohodak, dužni su o tome izvjestiti Poreznu upravu u podnesenom obrascu za priznavanje prava u posebnom postupku (Obrazac ZPP – DOH) do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu. U tom slučaju porezni obveznik dužan je dostaviti potvrdu inozemnog poreznog tijela ili za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu, a **najkasnije do 30. studenog** tekuće godine za prethodnu.

Navedene odredbe (članak 53. stavci 4. i 5. Zakona) primjenjuju se i na porezne obveznike koji, sukladno odredbama Zakona, **nisu bili obvezni plaćati predujam poreza na dohodak u tuzemstvu tijekom poreznog razdoblja** budući da su po osnovi primitka ostvarenog u ili iz inozemstva u tijeku poreznog razdoblja predujam poreza na dohodak iz tog primitka plaćali u inozemstvu.

Posebni ističemo da rezidenti koji su ostvarili inozemni dohodak u inozemstvu koji se smatra **godišnjim dohotkom** (dohodak od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti i drugog dohotka koji se ne smatra konačnim dohotkom) i kojeg su redovno prijavili u RPO **ne podnose godišnju poreznu prijavu** već se **konačni dohodak utvrđuje u posebnom postupku** (uz prethodno uračunavanje plaćenog inozemnog poreza temeljem dostavljenog obrasca INO – DOH), dok se **konačan porez na inozemni dohodak** utvrđen temeljem **ostvarenog konačnog dohotka** (dohodak od kapitala, dohodak od imovine i imovinskih prava) uz prethodno uračunavanje plaćenog

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: **980,00 kn + PDV**
Tel.: **01 / 49 21 737**

inozemnog poreza (temeljem dostavljenog obrasca INO – DOH), porezni obveznik plaća prema **rješenju Porezne uprave** u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

2.1.1. Opća pravila o oporezivanju inozemnog dohotka i izvješćivanje o inozemnom dohotku s posebnim osvrtom na inozemne mirovine

Opća pravila o postupku oporezivanja inozemnog dohotka utvrđena su člankom 81. Zakona, na sljedeći način:

- I) **Opće pravilo** - tuzemni poslodavac za izaslanog radnika, odnosno **sam porezni obveznik rezident** koji oporezivi dohodak ostvari izravno iz inozemstva ili u inozemstvu, **obvezan je** na taj dohodak obračunati **predujam** poreza na dohodak, odnosno **konačni porez, i uplatiti ga u roku od 30 dana od dana primitka**, odnosno od dana isplate dohotka osim ako ovim Zakonom nije propisano da se porez plaća prema rješenju Porezne uprave ili godišnje. U istom roku tuzemni poslodavac za izaslanog radnika, odnosno sam porezni obveznik obvezan je Poreznoj upravi dostaviti propisano izvješće, osim ako je ovim Zakonom drukčije uređeno.

Rok za obračun, uplatu i izvješćivanje (Obrazac JOPPD) o predujmu poreza na dohodak odnosno konačnom porezu iz članka 81. stavka 1. Zakona (u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno od dana isplate dohotka) **odnosi se i na rezidente i nerezidente** koji ostvaruju oporezive primitke od inozemnog isplatitelja bez tuzemnog posrednika.

Opće pravilo za inozemne mirovine koje se isplaćuju rezidentu RH (članak 81. stavak 2. Zakona)

ističemo...

Porezni obveznik rezident koji ostvaruje **mirovinu** iz inozemstva ili u inozemstvu **predujam poreza na dohodak** od nesamostalnog rada po osnovi te **mirovine uplaćuje prema rješenju Porezne uprave** do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec, odnosno tromjesečno do posljednjeg dana svakog tromjesečja ako je utvrđeni mjesečni predujam poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak do 100,00 kuna.

Na dalje, prema članku 85. Pravilnika, porezni obveznik koji ostvaruje mirovinu iz inozemstva ili u inozemstvu **predujam poreza na dohodak po osnovi te mirovine** plaća prema **rješenju Porezne uprave** u skladu sa člankom 81. stavkom 2. Zakona, osim u slučajevima iz članka 81. stavka 3. Zakona.

Ako porezni obveznik koji ostvaruje mirovinu iz inozemstva ili u inozemstvu ostvaruje i mirovinu od tuzemnog isplatitelja, Porezna uprava će kod izračuna predujma poreza na dohodak po osnovi inozemne mirovine **uzeti u obzir i mirovinu koju porezni obveznik ostvaruje od tuzemnog isplatitelja i isplate prigodnih nagrada** (božićnica, naknada za godišnji odmor i sl.) iz članka 7. stavka 2. r.br. 5. Pravilnika od strane inozemnog isplatitelja mirovine.

Ako je mirovina utvrđena, odnosno ako se **isplaćuje u stranoj valuti**, Porezna uprava će pri izdavanju **rješenja o utvrđenom predujmu poreza na dohodak** mjesečni iznos inozemne mirovine **preračunati u kunsku vrijednost prema srednjem tečaju HNB-a** važećem na dan izdavanja računa.

Moguće su **promjene iznosa inozemne mirovine** (zbog izmjena od strane isplatitelja) tijekom godine te je u tom slučaju umirovljenik obvezan nadležnoj ispostavi Porezne uprave **do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu prijaviti promjenu visine mirovine** ako je promijenjeni iznos inozemne mirovine **veći ili manji za 20%** u odnosu na iznos inozemne mirovine na temelju kojeg je izdano rješenje Porezne uprave. Porezna uprava će nakon provedenoga postupka donijeti **ново rješenje** o utvrđenom mjesečnom predujmu i razlici poreza za uplatu ili povrat za prethodno porezno razdoblje. Razliku poreza za uplatu porezni obveznik obvezan je platiti u roku 15 dana od dana dostave rješenja.

- II) **Iznimno od općeg pravila** - porezni obveznik rezident koji po osnovi primitka ostvarenog iz inozemstva ili u inozemstvu u **tijeku poreznog razdoblja predujam poreza na dohodak, odnosno konačni porez na dohodak, plaća u inozemstvu, nije obvezan plaćati predujam poreza na dohodak, odnosno konačni porez na dohodak, u tuzemstvu (RH) tijekom poreznog razdoblja**, o čemu je obvezan izvijestiti Poreznu upravu u roku od **osam dana** od dana ostvarenog prvog primitka u tekućoj godini. Isto se primjenjuje i za primitke rezidenata izaslanih na rad u inozemstvo po nalogu tuzemnog poslodavca, kao i za primitke rezidenata ostvarene radom u svojstvu zastupnika u Europskom parlamentu.

U tom slučaju (sukladno članku 81. stavku 4. Zakona) tuzemni poslodavac za izaslanog radnika, odnosno **sam porezni obveznik (umirovljenik), obvezan je dostaviti Poreznoj upravi** podatke o ostvarenom dohotku i plaćenom porezu u inozemstvu (**potvrdu inozemnog poreznog tijela o uplaćenom porezu u inozemstvu**), koji odgovara tuzemnom porezu na dohodak, i to na propisanom izvješću (**Obrazac INO – DOH) do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu**. Isto se primjenjuje i u slučaju kada RH u skladu s međunarodnim **ugovorom izuzima taj dohodak od oporezivanja**. Ako do navedenoga roka tuzemni poslodavac, odnosno sam porezni obveznik iz opravdanih razloga ne posjeduje podatak o uplaćenom inozemnom porezu, a isti želi uračunati u tuzemnu poreznu obvezu, o tome je dužan izvijestiti Poreznu upravu i naknadno dostaviti podatak o uplaćenom inozemnom porezu, **a najkasnije do 30. studenog tekuće godine za prethodnu godinu**.

ističemo...

Temeljem dostavljenog **Obrasca INO – DOH** Porezna uprava **izvršiti će obračun poreza na dohodak uz primjenu uračunavanja poreza** koji je rezident platio u inozemstvu, a koji odgovara tuzemnom porezu na dohodak, **na temelju potvrde inozemnog poreznog tijela** ili za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu.

Konačan porez na inozemni dohodak utvrđen temeljem ostvarenog konačnog dohotka uz prethodno uračunavanje plaćenog inozemnog poreza, **porezni obveznik plaća prema rješenju Porezne uprave** u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

ističemo...

Posebno ističemo da za razliku od „starog Pravilnika“, po novom Pravilniku za obustavu plaćanja predujma poreza na dohodak nije više uvjet da predujam poreza na dohodak koji je plaćen u inozemstvu mora biti plaćen samo u državama s kojima RH-a primjenjuje ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (dakle, dovoljno je da je porez plaćen u inozemstvu).

Ako su ispunjeni uvjeti iz članka 81. stavka 3. Zakona (tijekom poreznog razdoblja porez je plaćen u inozemstvu), tuzemni poslodavac za izaslanog radnika, odnosno **sam porezni obveznik** obavezan je, za dohodak iz inozemstva koji je sukladno Zakonu i međunarodnim ugovorima **oporeziv u tuzemstvu, pisanim putem izvijestiti nadležnu ispostavu Porezne uprave prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika o obustavi plaćanja predujma poreza na dohodak u tuzemstvu.**

Pisana izjava sadrži: opće podatke o tuzemnom poslodavcu i poreznom obvezniku (OIB, adresa sjedišta, odnosno prebivališta/uobičajenog boravišta), državi u ili iz koje se primitak ostvaruje, izvoru primitka, bankovnom računu na koji mu se primitak isplaćuje, razdoblju izaslanja za nesamostalni rad i ostalim podacima i to po svakom poreznom obvezniku, u roku od osam dana od dana ostvarenog prvog primitka u poreznom razdoblju.

Neovisno o poreznom oslobođenju i podnesenoj pisanoj izjavi, tuzemni poslodavac za izaslanog radnika, odnosno sam porezni obveznik, na zahtjev Porezne uprave obavezan je dostaviti isprave kojima se dokazuje pravo na porezno oslobođenje iz članka 81. stavka 3. Zakona.

Podatke o ostvarenom primitku i plaćenom porezu u inozemstvu koji odgovara tuzemnom porezu na dohodak dostavljaju tuzemni poslodavci i/ili isplatelj i/ili **porezni obveznici sami za sebe** putem izvješća o inozemnim primicima rezidenata i tuzemnim neoporezivim primicima nerezidenata te inozemnom porezu (**Obrazac INO-DOH**) upravi u:

- u slučaju **obustave plaćanja** predujmova poreza na dohodak u RH-a, odnosno konačnog poreza na dohodak na način propisan člankom 81. stavkom 3. Zakona (**porez na dohodak je plaćen tijekom poreznog razdoblja u inozemstvu**)
- u slučaju **ostvarivanja primitaka rezidenata iz ili u inozemstvu koji ne podliježu oporezivanju u RH-a**
- u slučaju **isplata u tuzemstvu nerezidentima koji bi bili oporezivi porezom na dohodak da međunarodnim ugovorima nije uređeno drukčije.**

ističemo...

Iznimno, prema članku 90. stavku 2. Pravilnika, porezni obveznici koji ostvaruju dohodak od samostalne djelatnosti iz članka 28. Zakona ne podnose pisanu izjavu iz članka 81. stavka 3. i Obrazac INO-DOH iz članka 81. stavka 4. Zakona ukoliko su primici iz ili u inozemstvu uneseni u poslovne knjige i evidencije sukladno članku 34. Zakona.

Obrazac INO-DOH dostavlja se nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema sjedištu odnosno prebivalištu/uobičajenom boravištu tuzemnog poslodavca i/ili poslodavca izaslanog radnika i/ili isplatelja i/ili prema prebivalištu/uobičajenom boravištu poreznog obveznika

u slučaju ostvarivanja primitka izravno iz ili u inozemstvu bez posredstva tuzemnog isplatelja **do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu.**

U slučaju kada se dostavlja izvješće na Obrascu INO-DOH za više od 3 porezna obveznika odnosno fizičke osobe i/ili kada je podnositelj izvješća korisnik sustava elektroničkog servisa Porezne uprave ePorezna, izvješća se obvezno podnose elektroničkim putem u okviru sustava ePorezna na način propisan posebnim propisima te tehničkim i ostalim uputama.

„Izvješće o inozemnom dohotku rezidenata i tuzemnom neoporezivom dohotku nerezidenata, porezu na dohodak i prirezu“ (Obrazac INO-DOH) te prilog Obrasca INO-DOH: „Šifarnik INO-DOH“ sastavni je dio ovoga Pravilnika. Sadržaj Obrasca INO-DOH propisan je člankom 91. Pravilnika.

Iznimka od općeg pravila za inozemne mirovine koje se isplaćuju rezidentu RH (članak 81. stavak 3. i 4. Zakona) je kada je umirovljenik platio predujam porez na dohodak u inozemstvu.

Ako umirovljenik, po osnovi mirovine ostvarene iz inozemstva ili u inozemstvu, **predujam poreza na dohodak plaća u inozemstvu nije obavezan plaćati predujam poreza na dohodak u HR** tijekom poreznog razdoblja o čemu mora izvijestiti nadležnu ispostavu Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu u **roku 8 dana** sukladno članku 81. stavku 3. Zakona.

U tom slučaju (sukladno članku 81. stavku 4. Zakona) **sam porezni obveznik (umirovljenik), obavezan je dostaviti Poreznoj upravi** podatke o ostvarenom dohotku i plaćenom porezu u inozemstvu (**potvrdu inozemnog poreznog tijela o uplaćenom porezu u inozemstvu**), koji odgovara tuzemnom porezu na dohodak, i to na propisanom izvješću (**Obrazac INO – DOH do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu**). Isto se primjenjuje i u slučaju kada RH u skladu s međunarodnim **ugovorom izuzima taj dohodak od oporezivanja**. Ako do navedenoga roka tuzemni poslodavac, odnosno sam porezni obveznik iz opravdanih razloga ne posjeduje podatak o uplaćenom inozemnom porezu, a isti želi uračunati u tuzemnu poreznu obvezu, o tome je dužan izvijestiti Poreznu upravu i naknadno dostaviti podatak o uplaćenom inozemnom porezu, **a najkasnije do 30. studenog tekuće godine za prethodnu godinu.**

U navedenom slučaju, a temeljem dostavljenog **Obrasca INO – DOH** Porezna uprava (pod uvjetom da RH prema međunarodnim ugovorima ima pravo oporezivati tu mirovinu) **izvršiti će godišnji obračun poreza** na dohodak **uz primjenu uračunavanja poreza** koji je rezident platio u inozemstvu, a koji odgovara tuzemnom porezu na dohodak, **na temelju potvrde inozemnog poreznog tijela** ili za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu (koju će dostaviti zajedno s Obrascem INO-DOH do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu) ili do roka za podnošenje Obrasca ZPP – DOH (do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu) **ako iz opravdanih razloga umirovljenici ne raspolažu dokazima o uplaćenom porezu u inozemstvu**, a žele da im se uplaćeni **porez u inozemstvu uračuna** u tuzemnu obvezu poreza na dohodak, dužni su o tome izvijestiti Poreznu upravu u podnesenom obrascu za priznavanjem prava u posebnom postupku (Obrazac ZPP – DOH) do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu. U tom slučaju porezni obveznik dužan je dostaviti potvrdu inozemnog poreznog tijela ili za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu, **a najkasnije do 30. studenog tekuće godine za prethodnu.**

ističemo...

Takve inozemne mirovine pribrojiti će se ostalom dohotku od nesamostalnog rada (npr. isplate HZMO) i drugom dohotku koji je porezni obveznik - umirovljenik ostvario u poreznom razdoblju te će se u **posebnom postupku** utvrditi razlika poreza za uplatu ili povrat (ukupna porezna obveza umanjiti će se za plaćene predujmove poreza po toj osnovi i porez plaćen u inozemstvu koji se može uračunati.

2.1.2. Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu kod utvrđivanja godišnjeg poreza

Prema članku 80. Zakona, pri utvrđivanju oporezivog dohotka iz članka 12. stavka 7. Zakona (inozemnog dohotka) **odredbe međunarodnih ugovora** koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom Republike Hrvatske, a koji su na snazi, **imaju prednost pred odredbama tuzemnog Zakona.**

Porez koji je rezident platio u inozemstvu temeljem inozemnog dohotka **uračunati će se u tuzemni porez na dohodak za svaki pojedinačni inozemni dohodak zasebno** (smatra se svaka vrsta konačnog dohotka iz pojedine države i svi godišnji dohodci iz pojedine države), osim ako je Zakonom drukčije uređeno. Pod svakim pojedinačnim inozemnim dohotkom podrazumijeva se svaka vrsta konačnog dohotka iz pojedine države i svi godišnji dohodci iz pojedine države.

Porez plaćen u inozemstvu može se uračunati **samo na temelju potvrde inozemnog poreznog tijela** ili za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu. Ako se iz potvrde inozemnog poreznog tijela ili za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu ne može utvrditi iznos poreza koji se odnosi na pojedinu vrstu inozemnog dohotka **tada će se u obzir uzeti razmjerni dio poreza.**

ističemo...

Porez koji je rezident platio u inozemstvu temeljem inozemnog dohotka **neće se uračunati u tuzemni porez na dohodak ako isti nije plaćen u inozemstvu u skladu s odredbama međunarodnog ugovora**, ako je međunarodni ugovor u primjeni.

Porez plaćen u inozemstvu **može se uračunati samo** ako odgovara tuzemnom porezu na dohodak koji je oporeziv u tuzemstvu.

Dakle, porez plaćen u inozemstvu **neće se uračunati** u tuzemni porez na dohodak ako postoji u primjeni međunarodni ugovor sukladno kojem se porez **nije trebao platiti u inozemstvu** ili se trebao platiti u iznosu manjem nego što je plaćen. Ako je porez u inozemstvu plaćen u iznosu većem nego što je trebao biti plaćen u skladu s odredbama međunarodnog ugovora, **pri uračunavanju će se uzeti u obzir samo porez u iznosu u kojem je trebao biti plaćen u skladu s odredbama međunarodnog ugovora** (članak 80. stavak 4. Zakona).

U slučajevima iz članka 81. stavka 5. Zakona kada rezident dostavi Obrazac INO – DOH temeljem toga će Porezna uprava izvršiti obračun poreza na dohodak uz primjenu uračunavanja poreza plaćenog u inozemstvu. Porezna uprava će prilikom godišnjeg obračuna poreza na dohodak umanjiti ukupno obračunatu poreznu obvezu za **50%** raz-

mjernog dijela porezne obveze koji se odnosi na **mirovinu** ili za **50%** razmjernog dijela porezne obveze koji se odnosi na ostali dohodak od nesamostalnog rada ukoliko porezni obveznik ima prebivalište i boravi na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u **I. skupinu** po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na području **Grada Vukovara** utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara.

Uračunavanje inozemnog poreza u tuzemni porez na dohodak obavlja se u:

- godišnjem obračunu poreza putem podnesene godišnje porezne prijave,
- posebnom postupku utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak, te
- u slučaju konačnog oporezivanja putem podnesenog izvješća iz članka 81. stavka 4. Zakona (Obrazac INO – DOH).

Prema članku 87. Pravilnika, iznos do kojeg se inozemni porez može uračunati u tuzemni utvrđuje se na sljedeći način:

- 1) **iz razmjera iznosa ukupno obračunatoga tuzemnog godišnjeg poreza na dohodak**, koji je umanjen sukladno članku 84. stavku 5. Pravilnika (umanjena ukupna porezna obveza za 50% iz razmjernog dijela porezne obveze koji se odnosi na mirovinu) i **iznosa ukupno u godišnjoj poreznoj prijavi iskazanog godišnjeg dohotka** (prije dodatnog umanjivanja dohotka od samostalne djelatnosti za plaće novozaposlenih osoba, za iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te za iznos potpore male vrijednosti za izvođenje praktične nastave i vježbe naukovanja u sustavu vezanih obrta prema posebnim propisima, za iznos izdataka za istraživanje i razvoj i za preneseni gubitak) i prije umanjivanja za osobni odbitak, **utvrđuje se prosječna porezna stopa**
- 2) primjenom prosječne porezne stope **na iznos svakog pojedinačnog godišnjeg inozemnog dohotka dobiva se najviši iznos do kojega se može uračunati inozemni porez.** Ako je u inozemstvu plaćen manji iznos poreza od najvišeg mogućeg za uračunavanje, uračunava se stvarno plaćeni porez.

2.1.3. Tri moguće situacije za plaćanje poreza na dohodak po osnovi inozemne mirovine

Moguće su tri situacije za **plaćanje poreza na dohodak po osnovi inozemne mirovine** i to:

- kada porezni obveznik - umirovljenik po osnovi **rješenja Porezne uprave** plaća predujam poreza na dohodak i prirez tijekom poreznog razdoblja a istovremeno plati porez i u inozemstvu (porezni obveznik **nije podnio pisanu izjavu Poreznoj upravi** da neće po toj osnovi plaćati predujam poreza na dohodak u poreznom razdoblju i u RH) – u tom slučaju do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu porezni obveznik će podnijeti **Obrazac ZPP-DOH** u kojem će iskazati porez plaćen u inozemstvu koji će mu se uračunati u ukupnu poreznu obvezu temeljem godišnjeg obračuna poreza od nesamostalnog rada i drugog dohotka u **posebnom postupku**
- kada porezni obveznik – umirovljenik po osnovi **rješenja Porezne uprave** plaća predujam poreza na dohodak i prirez tijekom poreznog razdoblja a istovremeno plati porez po toj osnovi (porezni obveznik **nije podnio pisanu izjavu Poreznoj upravi** da neće po toj osnovi plaćati predujam poreza na dohodak u poreznom razdoblju i u RH), a u **RH obavlja samostalnu djelatnost** te je po toj osnovi obvezan podnijeti godišnju poreznu prijavu na obrascu DOH u koju će se iskazati

te inozemne mirovine na koje je porez plaćen u inozemstvu koji će mu se uračunati u ukupnu obvezu godišnjeg poreza na dohodak

- kada porezni obveznik – umirovljenik po osnovi inozemnih mirovina predujam poreza na dohodak plaća u inozemstvu i prema članku 83. stavku 3. Zakona **odluči da neće po toj osnovi plaćati i predujam poreza na dohodak u RH, podnijet će pisanu izjavu** o tome u roku od 8 dana od dana kada je ostvario mirovinu. Do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu porezni obveznik – umirovljenik obavezan je podnijeti Obrazac INO-DOH na kojem će izvijestiti Poreznu upravu o ostvarenoj mirovini i porezu plaćenom u inozemstvu (treba dostaviti i potvrdu inozemnog poreznog tijela o uplaćenom porezu u inozemstvu) po toj osnovi. Razliku poreza na dohodak i prireza koji će se utvrditi u posebnom postupku (ili putem godišnje prijave kada je to propisano) porezni obveznik je obavezan platiti na temelju **privremenog rješenja** (samo u slučaju posebnog postupka u kojem će mu se obračunati ukupna porezna obveza za dohodak od nesamostalnog rada i drugi dohodak ostvaren u poreznom razdoblju) kojeg će mu Porezna uprava dostaviti do kraja lipnja.

2.2. Obrazac INO-DOH

Podatke o ostvarenom primitku i plaćenom porezu u inozemstvu koji odgovara tuzemnom porezu na dohodak dostavljaju tuzemni poslodavci i/ili isplatiatelj i/ili **porezni obveznici sami za sebe** putem izvješća o inozemnim primicima rezidenata i tuzemnim neoporezivim primicima nerezidenata te inozemnom porezu (**Obrazac INO-DOH**) Poreznoj upravi u:

- u slučaju **obustave plaćanja** predujmova poreza na dohodak u RH-a, odnosno konačnog poreza na dohodak na način propisan člankom 81. stavkom 3. Zakona (**porez na dohodak je plaćen tijekom poreznog razdoblja u inozemstvu**),
- u slučaju **ostvarivanja primitaka rezidenata iz ili u inozemstvu koji ne podliježu oporezivanju u RH-a**,
- u slučaju **isplata u tuzemstvu nerezidentima koji bi bili oporezivi porezom na dohodak da međunarodnim ugovorima nije uređeno drukčije**.

ističemo...

Iznimno, prema članku 90. stavku 2. Pravilnika, porezni obveznici koji ostvaruju dohodak od samostalne djelatnosti iz članka 28. Zakona ne podnose pisanu izjavu iz članka 81. stavka 3. i Obrazac INO-DOH iz članka 81. stavka 4. Zakona ukoliko su primici iz ili u inozemstvu uneseni u poslovne knjige i evidencije sukladno članku 34. Zakona.

Obrazac INO-DOH dostavlja se nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema sjedištu odnosno prebivalištu/uobičajenom boravištu tuzemnog poslodavca i/ili poslodavca izaslanog radnika i/ili isplatiatelja i/ili prema prebivalištu/uobičajenom boravištu poreznog obveznika u slučaju ostvarivanja primitka izravno iz ili u inozemstvu bez posredstva tuzemnog isplatiatelja **do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu**.

U slučaju kada se dostavlja izvješće na Obrascu INO-DOH **za više od 3 porezna obveznika** odnosno fizičke osobe i/ili kada je podnositelj izvješća korisnik sustava elektroničkog servisa Porezne uprave ePorezna, izvješća se obvezno podnose elektroničkim putem u

okviru sustava ePorezna na način propisan posebnim propisima te tehničkim i ostalim uputama.

„Izvješće o inozemnom dohotku rezidenata i tuzemnom neoporezivom dohotku nerezidenata, porezu na dohodak i prirezu“ (Obrazac INO-DOH) te prilog Obrasca INO-DOH: „Šifranik INO-DOH“ sastavni je dio ovoga Pravilnika. Sadržaj Obrasca INO-DOH propisan je člankom 91. Pravilnika.

2.3. Prijava u RPO

Prema članku 87. Zakona, radi osiguranja podataka potrebnih za utvrđivanje poreza, porezni obveznici, odnosno opunomoćenici **dužni su ispostaviti Porezne uprave** nadležnoj prema njihovu prebivalištu ili uobičajenom boravištu podnijeti prijavu radi upisa u registar obveznika poreza na dohodak.

Između ostalog, prijava radi upisa u registar poreznih obveznika podnosi se za dohodak od:

- nesamostalnog rada (tu pripadaju i **mirovine**) ostvarenog izravno iz ili u inozemstvu i u diplomatskom, odnosno konzularnom predstavništvu strane države i međunarodnoj organizaciji ili u predstavništvu ili organizaciji koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet;
- samostalne djelatnosti iz inozemstva;
- imovine i imovinskih prava iz inozemstva;
- kapitala i drugog dohotka iz inozemstva.

Prijava se podnosi **u roku od 8 dana** od dana početka obavljanja djelatnosti, od dana dostavljanja pisanog zahtjeva za prelazak na utvrđivanje paušalnog dohotka ili prelaska na oporezivanje po odbitku, odnosno **početka ostvarivanja primitaka** (naravno, to se odnosi i na primitke iz inozemstva).

Prijava se podnosi putem obrasca **RPO** koji je propisan člankom 93. Pravilnika.

Porezni obveznici koji ostvaruju dohodak te primitke na koje se ne plaća porez na dohodak i druge primitke koji se u smislu Zakona i ovoga Pravilnika ne smatraju dohotkom iz inozemstva obvezni su podnijeti prijavu radi upisa u registar poreznih obveznika – Obrazac RPO, neovisno o tome da li Republika Hrvatska prema međunarodnim ugovorima ima pravo oporezivanja tog dohotka ili ne. Prijavi su obvezni priložiti vjerodostojne isprave o ostvarenom dohotku odnosno primitku.

Porezni obveznici dužni su pri prestanku obavljanja samostalne djelatnosti i/ili prestanku ostvarivanja dohotka iz inozemstva nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnijeti prijavu o prestanku obavljanja djelatnosti, prestanku utvrđivanja dohotka na temelju podataka iz propisanih poslovnih knjiga i prestanku ostvarivanja dohotka i to **u roku od 8 dana**.

3. Primjena međunarodnih ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja

Prema članku 141. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/10 – pročišćeni tekst), međunarodni ugovori koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom i objavljeni, a koji su na snazi, **čine dio unutarnjega pravnog poretka Republike Hrvatske, a po pravnoj su snazi iznad zakona**. Njihove se odredbe mogu mijenjati ili ukidati samo uz uvjete i na način koji su u njima utvrđeni ili suglasno općim pravilima međunarodnog prava.

To znači da ako pravni akt neke države s kojom je RH-a sklopila Međunarodni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ima pravni učinak po navedenom ratificiranom međunarodnom ugovoru,

tada će takav pravni učinak imati i prednost pred primjenom Zakona o porezu na dohodak.

ističemo...

Međutim, kada se radi o pravnim aktima države s kojom RH-a nije sklopila međunarodni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja tada ti pravni akti nemaju pravnog učinka na RH-a pa se primjenjuje Zakon o porezu na dohodak.

Svi ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje je sklopila Republika Hrvatska temelje se na hrvatskom Nacrtu (modelu) ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koji je usklađen s Modelom ugovora OECD-a. Kod većine sklopljenih ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja predmet ugovora je dohodak (shvaćen u širem smislu) i imovina dok su s manjim brojem država koje su, u pravilu, u geografskom smislu udaljenije, sklopljeni ugovori čiji je predmet ugovora samo dohodak.

RH-a od 1. siječnja 2017. godine primjenjuje 60 ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja s tim da Srbija i Crna Gora primjenjuju isti ugovor (koji je sklopljen s Jugoslavijom).

Što se tiče država-članica EU, RH jedino nije sklopila ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja s **Ciprom**.

Sadržaj svih ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje primjenjuje RH-a možete naći na internetskoj stranici Porezne uprave (<http://www.porezna-uprava>).

3.1. Mirovine (članak 18. Modela ugovora OECD-a – 2010.)

Članak 18. Modela ugovora OECD-a koji uređuje oporezivanje mirovina (zapravo uređuje koja država ugovornica ima pravo oporezivanja mirovina) sadržajno odgovara člancima 18. ugovora koje je sklopila RH-a s **velikom većinom država**. Ovim člankom definirano je da pravo oporezivanja mirovinskih primanja **ima isključivo država rezidentnosti primatelja mirovine**.

Članak 18. Modela ugovora OECD-a – 2010. koji uređuje mirovine izgleda ovako:

“Ako drugačije nije propisano odredbama članka 19. stavka 2., mirovine i druga slična primanja isplaćena rezidentu države ugovornice s obzirom na njegov prijašnji nesamostalni rad oporezuju se samo u toj državi.”

U nastavku izlažemo značajne dijelove iz Komentara uz ovaj članak koji dodatno objašnjavaju primjenu ovog članka (18.).

U skladu s ovim člankom mirovine koje se isplaćuju za osobni nesamostalni rad oporezuju se **samo u državi u kojoj je primatelj rezident**. Različite politike i administrativni razlozi podržavaju ovo načelo da se pravo oporezivanja mirovina i sličnih primanja treba ostaviti državi rezidentnosti primatelja.

Međutim, neke države nerado prihvaćaju ovo načelo o isključivom pravu na oporezivanje mirovina u državi rezidentnosti i **predlažu alternative** na navedeno načelo. Neke alternative i sporne točke koje iz njih proizlaze se razmatraju u Komentaru ovog članka i bave se različitim razlozima za određivanje prava oporezivanja na mirovinska primanja i razlozima koje podupiru nacrti tih predloženih članaka.

Različite vrste isplata koje pokriva ovaj članak ne uključuju samo mirovine koje se isplaćuju po osnovi bivšeg nesamostalnog rada već uključuju i druge korisnike (npr. nadživjeli bračni drugovi, djeca zaposlenika i partneri) i druga slična primanja, kao što su rente

(anuiteti) isplaćene po osnovi prošlog nesamostalnog rada. Članak se također primjenjuje na mirovine za usluge pružene državi ili njezinoj političkom području ili tijelu lokalne uprave i samouprave koje nisu obuhvaćene člankom 19. stavkom 2. (Državna služba). Članak se samo primjenjuje na isplate za nesamostalan rad **i stoga se ne primjenjuje na rente** (koje su stečene direktno od renterijera od kapitala) koje nisu kapitalizirane (financirane) od mirovinskog osiguranja po osnovi nesamostalnog rada. Članak se primjenjuje bez obzira na porezni tretman mirovinskog sustava po osnovu kojeg su isplate obavljene.

Različite isplate mogu biti obavljene nakon prestanka nesamostalnog rada. Da li će ili ne ove isplate potpasti pod ovaj članak (18.) biti će odlučeno temeljem prirode same isplate, uzimajući u obzir činjenice i okolnosti u kojem su one isplaćene. Iako riječ „mirovina“ u uobičajenom smislu riječi predstavlja periodičnu isplatu, riječi **„druga slična primanja“** su dosta široke da pokriju i **neperiodične isplate**. Npr., jednokratna isplata umjesto periodičnih isplata obavljena nakon prestanka obavljanja nesamostalnog rada može potpasti pod ovaj članak. Da li će određene isplate biti smatrane kao drugo primanje slično mirovini ili kao primanja za obavljeni rad koja potpadaju pod članak 15 (Dohodak od nesamostalnog rada) je pitanje činjenice. Npr. ako se pokaže da je primanje koje se isplaćuje, zamjena za mirovinu ili kompenzacija za smanjenu mirovinu tada se ta isplata može okarakterizirati kao „drugo slično primanje“ koje potpada pod članak 18. **Izvor isplate je važan faktor** jer isplate obavljene od mirovinskog osiguranja su normalno pokrivene ovim člankom. Drugi faktori mogu pomoći kod određivanja da li isplata ili serija isplata potpada pod ovaj članak ili ne. Vraćanje mirovinskih doprinosa (npr. poslije privremenog zaposlenja) ne mogu se smatrati „drugim sličnim primanjima“ i ne potpadaju pod članak 18. Ako se pojave određene poteškoće u pojedinim slučajevima kod oporezivanja pojedinih isplata, države ugovornice bi rješenje trebale naći u odredbama članka 25. (Postupak zajedničkog dogovaranja).

Iako se ovaj članak primjenjuje samo za mirovine i druga slična davanja koja su isplaćena po osnovi prošlog obavljanja nesamostalnog rada, **on ne pokriva druge mirovine kao npr. one koje su isplaćene po osnovi prijašnjeg obavljanja samostalne djelatnosti**. Neke države su, ipak proširile djelokrug ovog članka da bi pokrile sve vrste mirovina, uključujući i državne mirovine. Države koje to žele napraviti su slobodne da u svojim bilateralnim ugovorima uključe i odredbe koje bi imale prije navedeni efekt.

3.2. Državna služba (članak 19. Modela ugovora OECD-a – 2010.)

Članak 19. Modela ugovora OECD-a, osim što uređuje pravo na raspoređivanje prava na oporezivanje između država ugovornica za plaće, nadnice i druga slična prava koje isplaćuje država ugovornica, političke podjedinice (regionalna vlast) i lokalna vlast, i uređuje oporezivanje tzv. **„državnih mirovina“**, sadržajno odgovara člancima 19. ugovora koje je RH sklopila s velikom većinom država.

Članak 19. Modela ugovora OECD-a – 2010. koji uređuje mirovine izgleda ovako:

Telefon za konzultacije

01/ 48 36 046 / 01/ 49 21 739

(isključivo putem PIN-a)

**Ponedjeljkom i četvrtkom od 11.00 do 15.30 h,
utorkom, srijedom i petkom od 8.30 do 13.00 h.**

"1.

a) *Plaće, naknade i druga slična primanja, osim mirovine, koje država ugovornica, njezina politička podjedinica ili lokalna vlasti isplati fizičkoj osobi za usluge obavljene za tu državu, podjedinicu ili vlast, oporezuju se samo u toj državi.*

b) *Međutim, takve se plaće, naknade i druga slična primanja, oporezuju samo u drugoj državi ugovornici ako se usluge obavljaju u toj državi i ako je fizička osoba rezident te države koji:*

i) *je državljanin te države, ili*

ii) *nije postao rezident te države samo radi pružanja tih usluga.*

2.

a) *sve mirovine koje fizičkoj osobi plaća država ugovornica ili njezina politička podjedinica ili lokalna vlast, ili se isplaćuju iz njihovih sredstava za usluge obavljene za tu državu, podjedinicu ili vlast, oporezuju se samo u toj državi,*

b) *Međutim, takve se mirovine oporezuju se samo u drugoj državi ugovornici ako je fizička osoba rezident i državljanin te države.*

3) *Odredbe članaka 15., 16., 17., i 18. primjenjuju se na plaće, nadnice, mirovine i druga slična primanja te na mirovine koje se odnose na obavljene usluge vezane uz djelatnost države ugovornice, njezine političke podjedinice ili lokalne vlasti."*

Ovaj članak se primjenjuje na plaće i druga slična primanja, te mirovine za rad u državnoj službi.

Pod izrazom "plaće i druga primanja ... koje isplati" podrazumijevaju se i primanja u naravi primljene za rad u državnoj službi za državu ugovornicu ili njezino političko područje (podjedinicu) ili za rad u njezinim tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave (npr. korištenje rezidencije ili automobila, zdravstveno ili životno osiguranje i članstva u klubovima). Odredbe članka primjenjuju se samo na primanja koja isplaćuju ne samo država nego i njezina politička područja i tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave (konstitutivne države, regije, pokrajine, departmani, kantoni, okrugi, arondismani, općine ili skupine općina itd.)

Izuzetak od načela davanja isključive ovlasti za oporezivanje državi koja isplaćuje mirovine sadržan je u podstavku b) stavka 1. Prema **Bečkoj konvenciji o diplomatskim i konzularnim odnosima** država koja prima sredstva ima pravo oporezivati naknadu isplaćenu nekim kategorijama djelatnika diplomatskih i konzularnih predstavništava koji su stalni rezidenti ili državljani te države. Uzevši da se mirovine isplaćene vladinim službenicima moraju tretirati u svrhe oporezivanja na isti način kao i plaće zaposlenicima tijekom aktivnog radnog odnosa, izuzetak poput onog u podstavku b) stavka 1. utemeljen je također u podstavku b) stavka 2. glede **mirovina**. Obzirom da uvjet iznesen u podstavku b) stavka 1. ne može vrijediti u svezi s umirovljenikom, jedini preduvjet ovlasti za oporezivanje mirovine od strane države koja prima sredstva je da **umirovljenik mora biti njezin rezident i državljanin**.

Stavci 1. i 2. ne primjenjuju se ako se rad obavlja u svezi djelatnosti koje obavlja država ili njeno političko područje ili njezino tijelo lokalne i područne (regionalne) samouprave koji isplaćuju plaće ili druga slična primanja ili mirovine. U tim slučajevima primjenjuju se uobičajena pravila: članak 15. za plaće, članak 16. za naknade članovima uprave i slična primanja, članak 17. za umjetnike i športaše, te članak 18. za mirovine.

3.3. Raspodjela prava oporezivanja mirovina tijekom poreznog razdoblja prema ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja

Ciljevi sklapanja svakog međudržavnog ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (koji mogu biti bilateralni i multilateralni) su sljedeći:

- izbjegavanje dvostrukog oporezivanja, do kojeg bi došlo zbog nepostojanja tih ugovora – za to služe metode izbjegavanja dvostrukog oporezivanja (**metoda uračunavanja** plaćenog inozemnog poreza u tuzemni porez (koja je kao jedina metoda propisana u članku 87. i 88. Pravilnika) i **metoda izuzimanja** dohotka ostvarenog u inozemstvu (koja više nije propisana u Zakonu i Pravilniku) koje se primjenjuju kod utvrđivanja **svjetskog dohotka** po godišnjem obračunu u državi rezidentnosti (ako je rezident ostvario dohodak u inozemstvu)
- raspodjela prava oporezivanja između država ugovornica tijekom poreznog razdoblja – najčešće se koriste sljedeći izrazi:
 - „**SAMO**“ kojim se pravo oporezivanja daje **isključivo** jednoj od država ugovornica (državi rezidentnosti ili državi izvora dohotka)
 - „**MOGU/MOŽE**“ se oporezivati – pravo oporezivanja imaju obje države ugovornice (država rezidentnosti ili država izvora dohotka)
- sprečavanje izbjegavanja plaćanja poreza i porezne utaje u međunarodnim transakcijama ili događajima.

Telefon za konzultacije

01/ 48 36 046

01/ 49 21 739

(isključivo putem PIN-a)

Ponedjeljkom i četvrtkom

od 11.00 do 15.30 sati,

utorkom, srijedom i petkom

od 8.30 do 13.00 sati.

Tablica 1. - Ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje primjenjuje RH-a u 2017. godini te raspodjela prava oporezivanja mirovina (po pojedinim vrstama) ugovorena s pojedinim državama

R. br.	DRŽAVA	Početak primjene	NN – međunarodni ugovori	Mirovina (ostvarena po osnovi nesamostalnog rada) oporezuje se samo u zemlji rezidentnosti *	Vrste mirovina koje se „ <u>moгу oporezivati</u> “ u obje države ugovornice ili se pojedine vrste mirovina oporezuju <u>samo</u> u državi izvora (država isplate mirovina) **
1.	Albanija	1.1.1998.	13/95	u RH	-
2.	Armenija	1.1.2011.	13/09	u RH	-
3.	Austrija	1.1.2002.	3/01	u RH	-
4.	Azerbajđan	1.1.2014.	2/13	u RH	-
5.	Belgija **	1.1.2005.	6/03	-	mirovine i druge naknade, povremene ili stalne, koje se isplaćuju u skladu s propisima o socijalnom osiguranju države ugovornice „ moгу se oporezivati “ u toj državi ugovornici (državi izvora). Ova odredba također se odnosi i na mirovine i naknade koje se plaćaju u okviru javnih programa koje organizira država ugovornica za nadopunjavanje korisnih učinaka takvog zakonodavstva (čl. 18. st. 2. Ugovora)
6.	Bjelorusija	1.1.2005.	3/04	u RH	-
7.	BiH	1.1.2006.	2/05	u RH	-
8.	Bugarska	1.1.1999.	3/98	u RH	-
9.	Crna Gora	3.6.2006.	3/03	u RH	-
10.	Češka	1.1.2000.	8/99	u RH	-
11.	Čile	1.1.2005.	10/04	u RH	-
12.	Danska **	1.1.2010.	12/08	-	Plaćanja koje fizička osoba, kao rezident države ugovornice, primi na temelju zakona o socijalnom osiguranju druge države ugovornice ili na temelju nekog drugog plana fondova osnovanih od strane te druge države ili njezine lokalne vlasti, moгу se oporezivati u toj drugoj državi (čl.18. st.1) U skladu s odredbama stavka 1. ovog članka i članka 19. stavka Mirovine i druga slična primanja ostvarena u državi ugovornici bilo da su isplaćena rezidentu druge države ugovornice u odnosu na prošli nesamostalni rad ili ne, oporezuju se samo u drugoj državi ugovornici . Međutim, mirovine i druga slična primanja moгу se oporezivati u prvospomenutoj državi ako: a) su doprinosi od strane korisnika uplaćeni u mirovinski plan bili izuzeti od korisnikova oporezivog dohotka u prvospomenutoj državi ugovornici prema propisima te države ili b) doprinosi plaćeni od strane poslodavca nisu bili oporezivi dohodak korisnika u prvospomenutoj državi ugovornici prema propisima te države (čl.18. st.2.)
13.	Estonija	1.1.2005.	8/03	u RH	-
14.	Finska **	8.10.1991.	53/91	-	mirovina što ih fizičkoj osobi isplati država ugovornica ili njezina društvena politička zajednica ili, kad je riječ o Finskoj, njezino statutarno tijelo, iz budžeta ili iz posebnih sredstava oporezuju se samo u drugoj državi ugovornici. Takve mirovine oporezuju se samo u drugoj državi ugovornici ako je primalac državljanin i rezident te države (čl. 18. st. 2. Ugovora)
15.	Francuska	1.1.2006.	7/04	u RH	-
16.	Grčka	1.1.1999.	18/97	u RH	-
17.	Gruzija	2014.	12/13	u RH	-
18.	Indija	1.1.2016.	4/14	u RH	-
19.	Indonezija	1.1.2013.	13/09	u RH	-
20.	Irska	1.1.2004.	16/03	u RH	-
21.	Iran	1.1.2009.	10/04	u RH	-
22.	Island	1.1.2012.	3/11	u RH	-
23.	Italija ***	1.1.2010.	10/2002	u RH	-
24.	Izrael	1.1.2008.	11/06	u RH	-
25.	Jordan	1.1.2007.	11/05	u RH	-
26.	JAR **	1.1.1998.	17/97	-	mirovine i druga slična primanja i anuiteti nastali u državi ugovornici i plaćeni rezidentu druge države „ moгу se oporezivati “ u prvospomenutoj državi (JAR)
27.	Kanada**	1.1.2000.	12/99	-	mirovine do ukupno 12.000 CAD godišnje može oporezivati Kanada
28.	Katar	1.1.2013.	1/09	u RH	-
29.	Kina**	1.1.2002.	3/01	-	mirovine i druga slična primanja isplaćene od strane Vlade jedne države ugovornice ili njezinih lokalnih tijela po sustavu javnog socijalnog osiguranja te države oporezuje se samo u toj državi ugovornici
30.	Koreja	1.1.2007.	7/06, 1/07	u RH	-

R. br.	DRŽAVA	Početak primjene	NN – međunarodni ugovori	Mirovina (ostvarena po osnovi nesamostalnog rada) oporezuje se samo u zemlji rezidentnosti *	Vrste mirovina koje se „ <u>moгу oporezivati</u> “ u obje države ugovornice ili se pojedine vrste mirovina oporezuju <u>samo</u> u državi izvora (država isplate mirovina) **
31.	Kuvajt	1.1.2004.	15/02	u RH	-
32.	Latvija	1.1.2002.	3/01	u RH	-
33.	Litva	1.1.2002.	3/01	u RH	-
34.	Luksemburg	1.1.2016.	4/14	-	Prema članku 18. stavku 2. Ugovora, mirovine i druga slična plaćanja isplaćena na temelju zakonodavstva o socijalnom osiguranju države ugovornice, oporezuju se samo u toj državi (Luksemburgu) Prema članku 18. stavku 3. Ugovora, mirovine i druga slična primanja (uključujući i jednokratne isplate) koja nastaju u državi ugovornici, a isplaćena su rezidentu druge države ugovornice oporezuju se samo u prvoispomenutoj državi, ako su ta plaćanja ostvarena od doprinosa koje je primatelj platio ili zahtjeva koje je primatelj izvršio u skladu s odredbama mirovinskog sustava, ili su oni izvršeni u njegovo ime i ako ti doprinosi, zahtjevi ili mirovine ili druga slična primanja podliježu oporezivanju u prvoispomenutoj državi prema redovnim pravilima njezinih poreznih propisa
35.	Mađarska	1.1.1999.	11/97	u RH	-
36.	Malta	1.1.2000.	7/99	u RH	-
37.	Makedonija**	1.1.1997.	13/95	-	mirovine i druga slična primanja isplaćena od strane Vlade jedne države ugovornice ili njezino tijelo lokalne samouprave i uprave u okviru javnog osiguranja koje je dio socijalne skrbi te države ugovornice oporezuju se samo u toj državi
38.	Malezija	1.1.2005.	6/03	u RH	-
39.	Maroko**	1.1.2013.	1/09 i 4/09	-	Sukladno odredbama članka 19. stavak 2., mirovine, rente i druga slična primanja isplaćena rezidentu države ugovornice s obzirom na njegov prijašnji nesamostalni rad, oporezuju se samo u toj državi (čl. 18.st.1.) Neovisno od odredbama stavka 1., isplaćene mirovine i druga plaćanja na temelju propisa o socijalnom osiguranju države ugovornice oporezuju se samo (čl. 18.st.2.)
40.	Mauricijus**	1.1.2004.	10/03	-	mirovina i druge naknade isplaćene u okviru državnog programa, koji je dio sustava socijalnog osiguranja države ugovornice ili njezinih tijela lokalne uprave i samouprave, bit će oporezive samo u toj državi (čl. 18. st. 2. Ugovora)
41.	Moldova	1.1.2007.	3/06	u RH	-
42.	Nizozemska**	1.1.2002.	3/01	-	RH ima pravo oporezivati bruto iznos do 12.000 NLG u bilo kojoj kalendarskoj godini; iznos preko 12.000 NLG godišnje oporezivat će Nizozemska
43.	Norveška	8.10.1991.	53/91	u RH	-
44.	Njemačka**	1.1.2007.	9/06	-	primanja koja rezident jedne države ugovornice dobiva od zakonskog socijalnog osiguranja druge države ugovornice moгу se oporezivati samo u toj drugoj državi – Njemačkoj (čl. 18. st. 2. Ugovora) mirovine, i druga slična primanja ili rente u smislu stavka 4., koja se rezidentu države ugovornice isplaćuju iz druge države ugovornice, oporezuju se samo u prvoispomenutoj državi (čl. 18. st. 1. Ugovora) – to znači da se sve mirovine osim mirovina koje se isplaćuju iz zakonskog socijalnog osiguranja oporezuju u državi rezidentnosti (misli se na privatno mirovinsko osiguranje)
45.	Oman**	1.1.2012.	9/2010	-	isplaćene mirovine i druga plaćanja u okviru javnog plana koji je dio sustava socijalnog osiguranja države ugovornice, oporezuje se samo u toj državi
46.	Poljska**	1.1.1997.	13/95	-	mirovine i druga slična plaćanja koja isplati Vlada države ugovornice ili njezino tijelo lokalne samouprave i uprave u okviru javnog osiguranja koje je dio sustava socijalne skrbi te države ugovornice oporezuju se samo u toj državi
47.	Portugal	1.1.2016.	3/14	u RH	-
48.	Rumunjska**	1.1.1997.	11/96	-	mirovine i druga slična plaćanja izvršena u okviru javnog osiguranja koje je dio sustava socijalne skrbi te države ugovornice, njezinog lokalnog tijela ili administrativno-teritorijalne jedinice oporezuju se samo u toj državi
49.	Rusija	1.1.1998.	11/96	u RH	-
50.	San Marino**	1.1.2006.	10/05	-	mirovine i druga slična primanja koje isplati država ugovornica sukladno odredbama o socijalnom osiguranju oporezuje se isključivo u toj državi (čl. 18. st. 3. Ugovora)
51.	Sirija	1.1.2010.	12/08	u RH	-
52.	Slovačka	1.1.1997.	11/96	u RH	-
53.	Slovenija	1.1.2006.	8/05	u RH	-
54.	Srbija	1.1.2005.	3/03	u RH	-
55.	Španjolska	1.1.2007.	3/06	u RH	-

R. br.	DRŽAVA	Početak primjene	NN – međunarodni ugovori	Mirovina (ostvarena po osnovi nesamostalnog rada) oporezuje se samo u zemlji rezidentnosti *	Vrste mirovina koje se „ <u>moгу oporezivati</u> “ u obje države ugovornice ili se pojedine vrste mirovina oporezuju <u>samo</u> u državi izvora (država isplate mirovina) **
56.	Švedska **	8.10.1991.	53/91	-	plaćanja izvršena prema sistemu javnog socijalnog osiguranja države ugovornice „ <u>moгу se oporezivati</u> “ u toj državi (čl. 18. St.4. Ugovora)
57.	Švicarska	1.1.2000.	8/99	u RH	-
58.	Turkmenistan	1.1.2016.	3/15	u RH	-
59.	Turska	1.1.2001.	5/99	u RH	-
60.	Ukrajina	1.1.2002.	11/97	u RH	-
61.	Velika Britanija	1.1.2016.	5/15	-	paušalna plaćanja koja nastaju iz mirovinskog sustava ustanovljenog u državi ugovornici i čiji je stvarni korisnik rezident druge države ugovornice oporezivat će se samo u prvospomenutoj državi.

* mirovine koje države ugovornice isplaćuju rezidentima RH-a oporezuju se sukladno članku 18. Modela Ugovora OECD-a (po osnovi prijašnjeg nesamostalnog rada), a to znači samo u RH-a ,

** ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje primjenjuje RH-a s navedenim državama pod određenim uvjetima određene vrste mirovina „moгу se oporezivati“ u obje države (u navedenim državama i u RH-a pa se eventualno plaćen porez u tim državama u pravilu uračunava u RH-a) i to se u pravilu odnosi samo na pojedine vrste mirovine.

Kod ugovora o izbjegavanju dvostrukog osiguranja kod kojih se samo pojedine „samo“ (isključivo) vrste mirovina oporezuju u državi izvora (državi koja isplaćuje mirovinu) imamo dvije situacije:

- da se „samo“ (isključivo) određene vrste mirovina (to su mirovine koje isplaćuje država ili lokalna samouprava i uprava i sl.) oporezuju u državi izvora (državi koja isplaćuje mirovine) dok se mirovine ostvarene od nesamostalnog rada, u pravilu, oporezuju u državi rezidentnosti (da ne bi došlo do zabune to nismo prikazali u tabeli).
- da se mirovine (zakonskog) socijalnog osiguranja oporezuju „samo“ (isključivo) u državi izvora (državi isplate mirovina) dok se neke vrste mirovina (npr. rente i sl.) oporezuju „samo“ (isključivo) u državi rezidentnosti primatelja mirovine.

*** RH ima pravo oporezivati i tzv. talijanske „vojne mirovine“ (za razdoblje provedeno u talijanskoj vojsci, te obiteljske mirovine što ih primaju udovice iza pokojnih supruga koji su mirovinu ostvarili po osnovi sudjelovanja u talijanskoj vojsci) ako su umirovljenici rezidenti RH i državljani i RH i Italije, pravo oporezivanja takvih vojnih mirovina uma Italija.

ističemo...

RH ima pravo oporezivanja mirovina rezidenata RH isplaćenih iz privatnih mirovinskih planova (osiguranja) drugih država ugovornica dok je pravo oporezivanja mirovina isplaćenih iz sustava javnog (zakonskog) socijalnog osiguranja u nadležnosti drugih država (koje se „moгу oporezivati“ u obje države ugovornice ili se pojedine vrste mirovina oporezuju „samo“ u državi izvora, odnosno u državi isplate mirovina).

Autor napominje da ova tabela (koja nesumnjivo ima svoju upotrebnost) ne može u cijelosti obuhvatiti svu kompleksnost pravilne primjene pojedinih ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja te preporuča da uvijek treba konzultirati članke 18. i 19. u svakom konkretnom ugovoru (ali i Komentare Modela Ugovora OECD-a koji objašnjavaju ovu problematiku) jer su sadržaji tih članaka različiti od države do države.

4. Oporezivanje dohotka od dobrovoljnog mirovinskog osiguranja

Prema članku 72. Zakona, dohotkom od osiguranja smatraju se uplaćene i porezno priznate premije ugovora životnog osiguranja s obilježjem štednje i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja, a u slučaju otkupa polica životnog i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja ili prestanka osiguranja dohotkom se smatra obračunati iznos za isplatu po ugovoru osiguranja, ako je manji od ukupno uplaćenih i porezno priznatih premija osiguranja (pri utvrđivanju dohotka ne priznaju se izdaci).

Uplaćene premije osiguranja od kojih se utvrđuje dohodak od osiguranja iskazuju se s valutnom klauzulom i u trenutku isplate osigurane svote preračunavaju u kunsku protuvrijednost primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan isplate.

Dohotkom od osiguranja smatraju se i primici u visini uplaćenih premija dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja, a koje su bile oslobođene od plaćanja poreza na dohodak sukladno članku 9. točki 18. Zakona te su poslodavcu ili osobno poreznom obvezniku koji obavlja samostalnu djelatnost iz članka 29. Zakona bile porezno priznati rashod, odnosno izdatak.

Porez na dohodak od osiguranja obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatelji ugovora o osiguranju, kod dospjeća, otkupa ili prijevremenog prestanka ugovora o osiguranju, kao porez po odbitku.

Porez se plaća od osnovice u visini uplaćenih porezno priznatih premija osiguranja, odnosno u visini obračunatog iznosa za isplatu, ako je manji od uplaćenih porezno priznatih premija osiguranja te u visini uplaćenih premija osiguranja na koje se ne plaća porez na dohodak sukladno članku 9. točki 18. ovoga Zakona, po stopi od 12%.

Poslodavci, isplatelji i porezni obveznici obvezni su o uplaćenim porezno priznatim premijama osiguranja, odnosno premijama osiguranja na koje se ne plaća porez na dohodak sukladno članku 9. točki 18. ovoga Zakona i isplaćenom dohotku od osiguranja te uplaćenom porezu na dohodak voditi i dostavljati propisane evidencije i izvješća.

Člankom 10. Pravilnika, propisan je i definiran sadržaj i oblik „Evidencije o uplaćenim premijama dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja za _____ godinu“ (Obrazac DMO) kojeg dostavljaju poslodavci najkasnije do kraja veljače iduće godine.

ističemo...

Kako se premije dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja mogu priznati kao porezna olakšica samo ako su uplaćene u tuzemstvu, odnosno tuzemnim osigurateljima, proizlazi da primici iz inozemstva po osnovi dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja nisu oporezivi sukladno tuzemnim propisima.

5. Obvezno zdravstveno osiguranje i korištenje zdravstvene zaštite umirovljenika koji imaju prebivalište ili odobren stalni boravak u RH-a

Prema članku 7. stavku 1. točkama 10., 11. i 12. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju "Narodne novine", broj 80/13 i 137/13) na obvezno zdravstveno osiguranje prema ovom Zakonu obvezno se osiguravaju i stječu status osiguranika:

- korisnici prava na mirovinu prema propisima o mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske, ako imaju prebivalište ili odobren stalni boravak u Republici Hrvatskoj (točka 10.) – umirovljenici ne podliježu plaćanju doprinosa za zdravstveno osiguranje – koji se inače obračunavaju po stopi od 15%,
- korisnici prava na profesionalnu rehabilitaciju po propisima o mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske, ako imaju prebivalište ili odobren stalni boravak u Republici Hrvatskoj (točka 11.),
- korisnici mirovine i invalidnine koji to pravo ostvaruju **isključivo od stranog nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja**, ako propisima Europske unije, odnosno međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno, **ako imaju prebivalište ili odobren stalni boravak u Republici Hrvatskoj** (točka 12.).

Prema članku 10. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, **status osigurane osobe – člana obitelji osiguranika**, kao nositelja obveznoga zdravstvenog osiguranja, mogu steći:

- 1) supružnik (bračni i izvanbračni, sukladno propisima o obiteljskim odnosima),
- 2) djeca (rođena u braku, izvan braka ili posvojena, pastoračad) te druga djeca bez roditelja, ako ih osiguranik uzdržava, na zahtjev osiguranika,
- 3) roditelji (otac, majka, očuh, maćeha i posvojitelj), ako su nesposobni za samostalan život i rad, ako nemaju sredstava za uzdržavanje i ako ih osiguranik uzdržava,
- 4) unuci, braća, sestre, djed i baka, ako su nesposobni za samostalan život i rad, ako nemaju sredstava za uzdržavanje i ako ih osiguranik uzdržava.

ističemo...

Navedeni članovi obitelji osiguranika stječu status osigurane osobe pod uvjetom da status u obveznom zdravstvenom osiguranju ne mogu ostvariti po nekoj od osnova osiguranja iz članka 7. ovoga Zakona te da imaju prebivalište, odnosno odobren stalni boravak u Republici Hrvatskoj, ako propisima Europske unije, odnosno međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

Na dalje, prema članku 13. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, osobe s prebivalištem, odnosno odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj koje pravo na obvezno zdravstveno osiguranje **ne mogu ostvariti prema jednoj od osnova osiguranja utvrđenih člancima 7. do 12.** (korisnici mirovine i invalidnine koji to pravo ostvaruju **isključivo od stranog nositelja** mirovinskog i invalidskog osiguranja) i člancima 14. i 15. Zakona **obvezne su se osigurati na obvezno zdravstveno osiguranje kao osigurane osobe.**

ističemo...

Navedene osobe prava i obveze iz obveznoga zdravstvenog osiguranja **stječu pod uvjetom da su prethodno jednokratno uplatile doprinos** za obvezno zdravstveno osiguranje na najnižu osnovicu za obračun doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje **od dana prestanka ranijeg statusa osigurane osobe, a najdulje za razdoblje od 12 mjeseci.**

Prema članku 14. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, nositelji obveznoga zdravstvenog osiguranja iz članka 10. stavka 1. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju **koji se nalaze na radu u trećim državama s kojima Republika Hrvatska nema sklopljen međunarodni ugovor ili sklopljenim međunarodnim ugovorom nije uređeno pitanje zdravstvenog osiguranja obvezni su se osigurati na obvezno zdravstveno osiguranje i uplaćivati propisani doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje za svakog člana svoje obitelji s prebivalištem** odnosno odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj koji **nije zdravstveno osiguran kod nositelja zdravstvenog osiguranja u državi rada nositelja osiguranja** a bio je prije njegova odlaska na rad u treću državu obvezno zdravstveno osiguran u Republici Hrvatskoj kao član njegove obitelji sukladno članku 10. ovoga Zakona.

Zaključno dajemo prikaz statusa **umirovljenika – povratnika** u RH koji su mirovinu ostvarili u drugim državama te imaju prebivalište u RH-a (rezidenti):

- ako su umirovljenici ostvarili osim mirovine u inozemstvu i mirovinu u RH-a (u pravilu su to tzv. razmjernje mirovine) tada su ti umirovljenici obvezno zdravstveno osigurani u RH-a i **ne podliježu plaćanju doprinosa za zdravstveno osiguranje**,
- ako su umirovljenici ostvarili mirovinu **isključivo od stranog nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja iz EU mogu biti obvezno zdravstveno osigurani u državi EU ili u RH** (a to znači da podliježu plaćanju doprinosa za zdravstveno osiguranje u RH-a). Ako umirovljenici imaju prebivalište u RH-a i primaju mirovinu iz država članica EU (no ne i iz RH-a) a obvezno su osigurani na zdravstveno osiguranje u nekoj od država članica EU (plaćanje doprinosa ovisi o propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju tih država) zdravstvenu zaštitu u RH-a će ostvarivati putem Europske kartice zdravstvenog osiguranja države članice EU-a.
- ako su umirovljenici mirovinu ostvarili **isključivo od stranog nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja iz države s kojom RH primjenjuje ugovor o socijalnom osiguranju mogu biti obvezno zdravstveno osigurani u toj državi EU ili u RH**. Ako umirovljenici imaju prebivalište u RH-a i primaju mirovinu iz država s kojima RH-a primjenjuje ugovor o socijalnom osiguranju a obvezno su osigurani na zdravstveno osiguranje u nekoj od država ugovornica (s kojima RH primjenjuje ugovor o socijalnom osiguranju) zdravstvenu zaštitu u RH-a će ostvarivati putem izdane **propisane potvrde** koju su izdale države s kojima RH primjenjuje ugovor o socijalnom osiguranju.
- ako su umirovljenici mirovinu ostvarili **isključivo od stranog nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja iz trećih država (koje nisu države članice EU i s kojima RH ne primjenjuje ugovor o socijalnom osiguranju) moraju se obvezno zdravstveno osigurati i plaćati doprinose HZZO-u** temeljem članka 13. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i članka 9. stavak 1. točke 24. te člancima 130. do 134. Zakona

o doprinosima („Narodne novine“, broj 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14) **i ne mogu steći status osigurane osobe - član obitelji osiguranika.**

Porezna uprava utvrđuje obvezu doprinosa za svaku godinu osobama osiguranima po osnovi **mirovine ili invalidnine** iz inozemstva (članak 9. stavak 1. točka 24.). Navedene osobe su obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa za osobno osiguranje. Doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje (po stopi od 15%) se obračunava na najnižu osnovicu koja za 2017. godinu iznosi 2.940,82 kn. **Mjesečna osnovica** iznos je mirovine ili invalidnine, **ali ne može biti niža od najniže mjesečne osnovice (2.940,82) niti viša od iznosa prosječne plaće (7.739,00)** pa mjesečni doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje može iznositi od **441,12 do 1.160,85 kn** za 2017. godinu. Podatak o iznosu mirovine i invalidnine osiguranik dokazuje u postupku prijave na osiguranje, odnosno u postupku utvrđivanja statusa u obveznom zdravstvenom osiguranju. Mirovina ili invalidnina koja se zaprimi u inozemnoj valuti preračunava se u kunsku vrijednost prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan stjecanja svojstva osiguranika.

Porezna uprava može, na zahtjev osiguranika ili po službenoj dužnosti, utvrditi novi iznos osnovice s početkom primjene za godinu koja slijedi iza godine u kojoj je promjena nastala, ako se:

- 1) promijeni iznos mirovine ili invalidnine i to za više od 5% u odnosu na iznos mjesečne osnovice utvrđene sukladno stavku 2. ovoga članka,
- 2) promijeni srednji tečaj kune za inozemnu valutu u kojoj se isplaćuje mirovina ili invalidnina za više od 5% u odnosu na iznos mjesečne osnovice utvrđene sukladno stavku 2. ovoga članka.

Doprinosi dospijeva na naplatu **do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.**

6. Godišnja porezna prijava i posebni postupak

Prema članku 48. Zakona, godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi:

- 1) porezni obveznik ako u poreznom razdoblju ostvari **dohodak od samostalne djelatnosti** iz članka 29. ovoga Zakona i djelatnosti po osnovi kojih se dohodak utvrđuje i oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti prema člancima 30. – 35. ovoga Zakona i/ili
- 2) porezni obveznik – rezident za dohodak od nesamostalnog rada koji, prema posebnom zakonu, ostvari kao **član posade broda u međunarodnoj plovidbi.**
- 3) ako je Porezna uprava zatražila da naknadno plati porez na dohodak.

Navedeni porezni obveznici **obvezni su u godišnjoj poreznoj prijavi iskazati sve ostvarene oporezive dohotke, osim** dohotka koji ostvare **po osnovi rada na brodu u međunarodnoj plovidbi (pomorci)** ako isti sukladno posebnom propisu ne podliježe oporezivanju i dohotka koji Republika Hrvatska sukladno međunarodnim ugovorima **izuzima od oporezivanja te dohotka koji se smatra konačnim.**

Obveznicima poreza na dohodak koji su obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu, a istu ne podnesu ili ako su podaci iz godišnje porezne prijave netočni ili nepotpuni, porez na dohodak utvrđuje se **procjenom.**

ističemo...

Iz svega navedenog proizlazi da godišnju poreznu prijavu ne podnosi porezni obveznik (umirovljenik) za ostvarene mirovine u inozemstvu, međutim, **ako je umirovljenik tijekom poreznog razdoblja ostvario i dohodak od samostalne djelatnosti** (po osnovi kojeg je obavezan podnijeti godišnju poreznu prijavu) **obavezan je u godišnjoj poreznoj prijavi iskazati i mirovine ostvarene u inozemstvu.**

Prema članku 49. Zakona, godišnju poreznu prijavu ne podnosi porezni obveznik za:

- 1) dohodak od imovine i imovinskih prava
- 2) dohodak od kapitala
- 3) dohodak od osiguranja
- 4) drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa
- 5) drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava i
- 6) dohodak koji se u poreznom razdoblju oporezuje u paušalnom iznosu.

Razvidno je da se ovdje radi o **konačnom dohotku** (točke 1. – 5.) i dohotku koji se oporezuje paušalno (točka 6.).

Godišnju poreznu prijavu ne podnose niti porezni obveznici na koje **se primjenjuje poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza (dohodak od nesamostalnog rada i drugi dohodak** koji se ne smatra konačnim, ostvaren u poreznom razdoblju).

Prema članku 51. Zakona, **posebnim postupkom utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza** porezu na dohodak smatra se postupak utvrđivanja ukupnog godišnjeg dohotka i ukupnog godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak koji provodi Porezna uprava po službenoj dužnosti, osim u slučajevima iz članka 52. Zakona.

Godišnjim dohotkom na koji se primjenjuje **posebni postupak** smatra se **ukupni dohodak od nesamostalnog rada i drugi dohodak** koji se ne smatra konačnim, ostvaren u poreznom razdoblju (ovo se odnosi na porezne obveznike odnosno umirovljenike koji tijekom poreznog razdoblja nisu ostvarili dohodak od samostalne djelatnosti).

Prema članku 52. Zakona, **poseban postupak** Zakona ne primjenjuje se na:

- 1) porezne obveznike koji sukladno odredbama članka 48. ovoga Zakona obvezno podnose godišnju poreznu prijavu
- 2) porezne obveznike koji su u poreznom razdoblju ostvarili samo dohodak iz članka 49. Zakona i/ili
- 3) porezne obveznike za koje **Porezna uprava ne raspolaže podacima** o njihovu ostvarenom dohotku u poreznom razdoblju, odnosno porezne obveznike koji su u poreznom razdoblju ostvarili oporezivi dohodak o kojem poslodavac, isplatiatelj primitka ili sam porezni obveznik, ako mu je ovim Zakonom propisana obveza izvješćivanja, nije izvjestio Poreznu upravu u propisanom roku na propisanom izvješću.

U navedenim slučajevima porez na dohodak će se utvrditi procjenom.

6.1. Način ostvarivanja prava poreznih obveznika u posebnom postupku

Porezni obveznici na koje se primjenjuje poseban postupak, ako žele iskoristiti prava propisana Zakonom, **a za koje Porezna uprava ne raspolaže podacima bitnim za utvrđivanje prava na umanjenje**

nje dohotka (porezni obveznici koji na poreznoj kartici nemaju upisane podatke o uzdržavanim članovima uže obitelji i/ili djeci, stupnju i vrsti utvrđene invalidnosti i/ili prebivalištu na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u potpomognuta područja I. skupne prema posebnom propisu i području Grada Vukovara) o uvećanju osobnog odbitka za plaćene doprinose za zdravstveno osiguranje u tuzemstvu ili dana darovanja, te podacima o uvećanju osobnog odbitka za **plaćene doprinose za zdravstveno osiguranje u tuzemstvu** ili dana **darovanja, mogu do kraja veljače tekuće godine** za prethodnu godinu podnijeti nadležnoj ispostavi Porezne uprave obrazac **ZPP-DOH** za priznavanjem prava u posebnom postupku te istom priložiti vjerodostojne isprave.

Porezni obveznici koji žele dio osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i/ili djecu **preraspodijeliti** u skladu sa člankom 17. stavkom 5. ovoga Zakona te porezni obveznici – **nasljednici** koji podnose godišnju poreznu prijavu u ime umrle osobe.

Naravno, uz obrazac ZPP-DOH porezni obveznici moraju **priložiti vjerodostojne isprave**, u kojem slučaju će se na te porezne obveznike primijeniti poseban postupak uzimajući u obzir podatke navedene u obrascu.

Na porezne obveznike koji su ostvarili dohodak u ili iz inozemstva, u posebnom postupku uzeti će se u obzir podaci iz izvješća propisanog člankom 81. stavkom 4. Zakona (obrazac **INO-DOH**). Ako porezni obveznici do roka propisanog za dostavu izvješća iz članka 81. stavka 4. Zakona (**do 31. siječnja** tekuće godine za prethodnu godinu) ili do roka (**do kraja veljače tekuće** godine za prethodnu godinu) za podnošenje obrasca (**ZPP-DOH**) za priznavanjem prava u posebnom iz opravdanih razloga **ne raspoložu dokazima o uplaćenom porezu u inozemstvu**, a žele da im se uplaćeni porez u inozemstvu uračuna u tuzemnu obvezu poreza na dohodak, dužni su o tome izvijestiti Poreznu upravu u podnesenom obrascu (**ZPP-DOH**) za priznavanjem prava u posebnom **do kraja veljače tekuće** godine za prethodnu godinu (u tom slučaju porezni obveznik dužan je dostaviti **potvrdu inozemnog poreznog tijela** ili za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu, a **najkasnije do 30. studenog tekuće godine** za prethodnu godinu). Naravno, ovo se primjenjuje i na porezne obveznike koji, sukladno odredbama Zakona, nisu bili obvezni plaćati predujam poreza na dohodak u tuzemstvu tijekom poreznog razdoblja budući da su po osnovi primitka ostvarenog u ili iz inozemstva u tijeku poreznog razdoblja predujam poreza na dohodak iz tog primitka plaćali u inozemstvu.

Porezna uprava, primjenjujući poseban postupak obvezna je, na temelju evidencija i podataka kojima raspolaže, odnosno podataka koje je dostavio porezni obveznik, utvrditi poreznom obvezniku **godišnji dohodak ostvaren u poreznom razdoblju te razliku poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za uplatu ili za povrat**, o čemu izdaje **privremeno porezno rješenje**.

Privremeno porezno rješenje o utvrđenom godišnjem dohotku ostvarenom u poreznom razdoblju te razlici poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za uplatu ili za povrat Porezna uprava dostavit će poreznom obvezniku prema adresi njegova prebivališta ili uobičajenog boravišta iz službenih evidencija kojima raspolaže i **to najkasnije do 30. lipnja tekuće** za prethodnu godinu. Dostavom privremenog poreznog rješenja na navedenu adresu smatra se da je, u smislu ovoga Zakona, izvršena osobna dostava.

Protiv privremenog poreznog rješenja donesenog na temelju izračuna godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak od strane Porezne uprave porezni obveznik **može podnijeti prigovor najkasnije do 31. srpnja tekuće** za prethodnu godinu, ako smatra da su podaci iz privremenog poreznog rješenja **nepotpuni ili ne-**

točni. Iznimno, porezni obveznici koji privremeno porezno rješenje zaprimu nakon roka (30. lipnja) mogu podnijeti prigovor u roku od 30 dana od dana primitka privremenog poreznog rješenja. **Izjavljeni prigovor odgađa izvršenje** privremenog poreznog rješenja do donošenja rješenja po prigovoru.

Porezni obveznici koji u roku (do 30. lipnja) ne zaprimu privremeno porezno rješenje, a nisu izuzeti od primjene posebnog postupka, mogu do propisanog roka za podnošenje prigovora (31. srpnja tekuće godine za prethodnu godinu), podnijeti **zahtjev za izdavanjem privremenog poreznog rješenja** u kojem će navesti podatke temeljem kojih smatraju da se na njih trebao primijeniti poseban postupak.

Ostale odredbe o postupanju Porezne uprave u posebnom postupku, izdavanju privremenog rješenja i podnošenje prigovora uređeni (propisani) su u članku 54. Zakona.

7. Primjeri

U nastavku donosimo nekoliko primjera iz prakse o tome kako je umirovljenik koji je ostvario mirovinu iz inozemstva obvezan postupiti.

Primjer 1. - Umirovljenik – rezident je ostvario mirovinu od HZMO i mirovinu iz Argentine

Umirovljenik (ima prebivalište u Zagrebu) je ostvario mirovinu iz Argentine u iznosu od 250 USD koja po srednjem tečaju HNB iznosi 1.600,00 kn. Umirovljenik se prijavio u RPO te dostavio potvrdu o visini inozemne mirovine. Uz ovu mirovinu je ostvario i mirovinu u RH u iznosu 2.000,00 kn koja mu se redovito isplaćuje bez plaćanja predujma poreza na dohodak (mirovina se umanjuje za 2.000,00 kn osobnog odbitka). Umirovljenik nema uzdržavanih članova uže obitelji pa ima pravo na osobni odbitak u iznosu od 3.800,00 mjesečno. Kako umirovljenik u Argentini nije platio porez na dohodak treba obračunati porez na dohodak po rješenju PU. PU neće obračunati porez na dohodak na mirovinu iz Argentine, odnosno umanjiti će tu mirovinu za neiskorišteni dio osobnog odbitka u iznosu od 1.600,00 kn. Znači, da u ovom slučaju umirovljenik neće po osnovi ostvarene mirovine iz Argentine (ali ni po osnovi mirovine ostvarene u RH) imati obvezu plaćanja predujma poreza na dohodak.

Umirovljenik je obvezan podnijeti obrazac INO-DOH do 31. siječnja 2018. (za 2017.).

Primjer 2. - Umirovljenik – rezident je ostvario mirovinu samo u Austriji (nije ostvario mirovinu u RH)

Umirovljenik (ima prebivalište u Zagrebu) je ostvario mirovinu iz Austrije u iznosu 900 eura (prema srednjem tečaju HNB 7,5 za 1 euro to iznosi 6.750,00 kn) koji se u roku osam dana prijavio nadležnoj ispostavi PU u RPO te priložio potvrdu isplatiatelja o visini inozemne mirovine. Prema Ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između RH i Austrije ta se mirovina oporezuje samo u državi rezidentnosti (RH). Temeljem tih podataka **PU donosi rješenje o plaćanju predujma poreza na dohodak** koji umirovljenik mora plaćati do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec.

Visina mjesečnog predujma poreza na dohodak će iznositi **417,72 kn** ($6.750,00 - 3.800,00 = 2.950,00 \times 24\% = 708,00 \times 1,18 = 835,44$ umanjeno za 50%).

Navedeni umirovljenik mora se obvezno osigurati u HZZO i plaćati doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje (po stopi od 15%). Mjesečna osnovica iznos je mirovine ili invalidnine, ali ne može za 2017. biti niža od najniže mjesečne osnovice (2.940,82) niti viša od iznosa prosječne plaće (7.739,00) pa mjesečni doprinos za obvezno

zdravstveno osiguranje može iznositi od 441,12 do 1.160,85 kn za 2017. godinu. U ovom slučaju mjesečna osnovica iznosi 6.750,00 kn a doprinos iznosi **1.012,50 kn mjesečno** odnosno **12.150,00 kn** za čitavu godinu koliko je umirovljenik i uplatio u 2017. Umirovljenik može do kraja veljače 2018. podnijeti PU obrazac ZPP-DOH te u njemu iskazati iznos plaćenog doprinosa za zdravstveno osiguranje s dokazom o uplati tih doprinosa temeljem čega će se u posebnom postupku uvećati osobni odbitak za 12.150,00 kn čime će ostvariti povrat poreza na dohodak i prirez o čemu će se donijeti privremeno porezno rješenje.

Primjer 3. - Umirovljenik – rezident prima mirovinu od HZMO-a te je ostvario mirovinu u BiH

Umirovljenik (ima prebivalište u Zagrebu) je 10.03.2017. ostvario mirovinu iz BiH u iznosu 6.000 konvertibilnih maraka (KM) (prema srednjem 1 kuna = 0,26 KM pa to iznosi 1.560,00 kn na 20. 03. 2017.) koju je u roku osam dana prijavio nadležnoj ispostavi PU u RPO (28.03.2017.) te potvrdu o visini inozemne mirovine. Uz ovu mirovinu je u 2016. ostvario i mirovinu u RH u iznosu 3.000,00 kn koja mu se redovito isplaćuje i za koju je HZMO umanjivao mirovinu temeljem porezne kartice (koja PU dostavlja HZMO a električnim putem) za 3.000,00 kn pa umirovljenik nije plaćao porez na dohodak.

Umirovljenik prema Ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između RH i BiH porez na dohodak na tu mirovinu plaća samo u državi rezidentnosti (RH) pri čemu će PU uzeti u obzir i mirovinu koju porezni obveznik ostvaruje od HZMO (iznos iskorištenog osobnog odbitka i utvrđenu poreznu osnovicu, mogućnost raspodjele osobnog odbitka umirovljenika prema isplateljima mirovina i isplateljima dohotka od nesamostalnog rada).

Umirovljenik želi od mjeseca travnja 2017. raspodijeliti ukupni osobni odbitak do 20.3.2017. kako bi plaćao što manji predujam poreza na dohodak tijekom 2017. na ukupni iznos mirovina koja od travnja 2017. iznosi 4.560,00 kn i to na način da HZMO koristi 79% (3.000,00 : 3.800,00) te 21% (800,00 : 3.800,00) za inozemnu mirovinu iz BiH.

Na taj način će navedeni postoci korištenja biti upisani u poreznu karticu umirovljenika pa će PU donijeti rješenje o plaćanju predujma poreza na dohodak u iznosu od **107,62 kn mjesečno** ($4.560,00 - 3.800,00 = 760,00 \times 24\% = 182,40 \times 1,18 = 215,23$ umanjeno za 50%) počevši od travnja 2017.

Umirovljenik nije obvezan podnositi Obrazac INO-DOH ali može podnijeti Obrazac ZPP-DOH ako želi iskoristiti neku poreznu olakšicu za koju PU nema podatke.

Primjer 4. - Umirovljenik – rezident prima mirovinu od HZMO-a te je ostvario mirovinu u Sloveniji i Australiji u kojima se ne plaća porez na dohodak na te mirovine pa PU donosi rješenje o plaćanju predujma poreza na dohodak

Umirovljenik (ima prebivalište u Zagrebu) je 10.04.2017. ostvario mirovinu od HZMO u iznosu od 1.140,00 kn. HZMO ima poreznu karticu umirovljenika (koju PU dostavlja HZMO elektroničkim putem) te po ovoj osnovi nema obvezu uplate predujma poreza na dohodak. Umirovljenik je 15.04.2017. ostvario i mirovinu u Sloveniji u iznosu od 540 eura što iznosi 4.000,00 kn te mirovinu iz Australije u iznosu od 500 AUD što iznosi 2.700,00 kn po srednjem tečaju HNB. Umirovljenik je prijavio navedene mirovine u RPO 20.04.2017. te je dostavio potvrde o visinama inozemnih mirovina temeljem čega će PU u što kraćem roku poreznom obvezniku (umirovljeniku) obraču-

nati mjesečni predujam poreza na dohodak i dostaviti mu rješenje budući da nije plaćen predujam poreza na dohodak u tim državama.

Umirovljenik će u PU zatražiti rapodjelu svog osobnog odbitka (3.800,00 mjesečno) kako bi neiskorišteni dio osobnog odbitka u iznosu od 2.660,00 kn (3.800,00 – 1.140,00) iskoristio po osnovi mirovina iz Slovenije i Australije) i to 30% za HZMO i 70% za inozemne mirovine)

Obračun mjesečnog predujma poreza na dohodak i prireza

R. br.	OPIS	Iznos mirovine		
		Slovenija	Australija	Ukupno
1.	Mjesečna bruto mirovina	4.000,00	2.700,00	6.700,00
2.	Osobni odbitak	2.660,00	-	2.660,00
3.	Porezna osnovica	1.340,00	2.700,00	4.040,00
4.	Porez po stopi od 24%	321,60	648,00	969,60
5.	Prirez 18%	57,89	116,64	174,53
6.	Ukupno porez i prirez	379,49	764,64	1.144,13
7.	Umanjenje olakšice za umirovljenika (50%)	189,75	382,32	572,07
8.	Ukupni iznos mjesečnog predujma poreza i prireza (nakon umanjenja)	189,75	382,32	572,07
9.	Iznos neto mirovine (1 – 8)	3.810,25	2.317,68	6.127,93

Umirovljenik je dužan prema rješenju PU iplaćivati mjesečni predujam poreza na dohodak i prireza u iznosu od **572,07 kn mjesečno** do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec. Da podsjetimo, kako se 30% osobnog odbitka (3.800,00) koje iznosi 1.140,00 kn raspodijelilo na mirovinu koju isplaćuje HZMO i koja iznosi također 1.140,00 kn na tu mirovinu se ne obračunava predujam porez na dohodak i prirez. Po osnovi mirovina iz Slovenije i Australije umirovljenik nije obvezan podnositi Obrazac INO-DOH.

Kako je umirovljenik u 2017. još uzdržavao i suprugu (a taj podatak nije upisan u poreznu karticu umirovljenika) ako želi može iskoristiti poreznu olakšicu za uzdržavanu suprugu te može PU do kraja veljače 2018. podnijeti Obrazac ZPP-DOH. Potom će PU u posebnom postupku utvrditi godišnji porez na dohodak i prirez, odnosno razliku poreza na dohodak i prireza za povrat, donijeti privremeno porezno rješenje i o tome izvjestiti umirovljenika najkasnije do 30. lipnja 2018.

Primjer 5. - Umirovljenik – rezident prima mirovinu od HZMO-a te je ostvario mirovinu u Njemačkoj (u RH su izuzete od oporezivanja mirovine ostvarene u toj državi) i Nizozemskoj (plaća se predujam poreza na dohodak u toj državi i u RH)

Umirovljenik (ima prebivalište u Zagrebu) je 01.01.2017. ostvario mirovinu od HZMO u iznosu od 1.100,00 kn. HZMO ima poreznu karticu umirovljenika (koju PU dostavlja HZMO elektroničkim putem) te po ovoj osnovi nema obvezu uplate predujma poreza na dohodak. Umirovljenik je 15.04.2017. ostvario i mirovinu u Njemačkoj u iznosu od 1.200 eura što iznosi 8.880,00 kn te 01.04.2017. mirovinu iz Nizozemske u iznosu od 675 eura što iznosi 5.000,00 kn po srednjem tečaju HNB. U Nizozemskoj se kao državi izvora dohotka (mirovine) i prema odredbama nizozemskog socijalnog osiguranja te sukladno Ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između RH i Nizozemske, plaća predujam poreza na dohodak u iznosu 67,5 eura, odnosno 499,50 kn (objema državama ugovornicama je data mogućnost oporezivanja navedene mirovine). To znači da će se porez na dohodak plaćen u Nizozemskoj uračunati u tuzemnu porez-

znu obvezu. Na dalje, kako se radi o Nizozemskoj kao državi izvora dohotka umirovljenik (porezni obveznik) uz Obrazac RPO (što je umirovljenik obavio 09.04.2017.) mora u istom roku (8 dana od dana ostvarenog prvog primitka u tekućoj godini) PU dostaviti i **pisanu Izjavu** u kojoj ističe da predujam poreza na dohodak plaća u Nizozemskoj te **da želi odgoditi svoju poreznu obvezu**, odnosno da ne želi plaćati predujam poreza na dohodak i u RH za tu mirovinu. To znači da umirovljenik nije dužan PU dostavljati mjesečno Obrazac JOPPD već jedinstveni Obrazac **INO-DOH** i to **do 31. siječnja 2018.** u kojem će iskazati ukupni iznos inozemnih mirovina (iz Njemačke i iz Nizozemske) i ukupni iznos poreza plaćenog u Nizozemskoj, uz koji prilaže potvrdu PU Nizozemske o uplaćenom porezu i potvrdu isplatelitelja u kojem je naznačen iznos mirovine koja je isplaćena u 2017.

Posebno napominjemo, prema Ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između RH i Njemačke, pravo oporezivanja njemačkih mirovina (mirovina koje isplaćuje zakonsko socijalno osiguranje Njemačke) ima **samo** Njemačka.

Temeljem navedenih skupljenih podataka PU će u **posebnom postupku** obračunati godišni porez na dohodak i prirez na ukupni dohodak od nesamostalnog rada (osim mirovina iz Njemačke koji se u potpunosti izuzimaju od oporezivanja u RH) i drugog dohotka ako ga je porezni obveznik (umirovljenik) ostvario u 2017.

Obračun godišnjeg poreza na dohodak i prireza

R. br.	OPIS	Iznos
1.	Godišnja mirovina HZMO	13.200,00
2.	Mirovina Nizozemska	45.000,00
3.	Dohodak	58.200,00
4.	Godišnji osobni odbitak (3.800,00 x 12)	45.600,00
5.	Porezna osnovica	12.600,00
6.	Porezna osnovica za primjenu stope od 24% (do 210.000,00)	12.600,00
7.	Porezna osnovica za primjenu stope od 36% (iznad 210.000,00)	-
8.	Porez po stopi od 24%	3.024,00
9.	Porez po stopi od 36%	-
10.	Ukupno porez na dohodak	3.024,00
11.	Prirez za Grad Zagreb 18%	544,32
12.	Ukupno porez i prirez	3.568,32
13.	Umanjenje za olakšicu za umirovljenike (50%)	1.784,16
14.	Ukupna obveza poreza na dohodak i prireza (nakon umanjenja)	1.784,16
15.	Porez plaćen u inozemstvu (Nizozemskoj)	4.495,50
16.	Uplaćeni porez na dohodak i prirez u RH	-
17.	Porez koji se može uračunati u tuzemnu poreznu obvezu	1.381,50
18.	Razlika poreza na dohodak i prireza za uplatu (14 – 17)	402,66

(PS) prosječna porezna stopa za dohodak od nesamostalnog rada (mirovine) = ukupno obračunati tuzemni godišnji porez na dohodak i prirez (nakon umanjenja)/ukupni godišnji dohodak (prije umanjenja za osobni odbitak)

$$PS = (1.784,16/58.200,00) * 100 = 3,07\%$$

Maximalni iznos do kojeg se može uračunati inozemni porez u tuzemnu obvezu = 45.000,00 (inozemni dohodak) * 3,07 = **1.381,50 kn**

Dakle, može se u tuzemnu poreznu obvezu uračunati 1.381,50 kn inozemnog plaćenog poreza. PU će temeljem izračuna, u posebnom postupku donijeti privremeno porezno rješenje o čemu će izvijestiti umirovljenika do 30. lipnja 2018. godine a koji je obavezan najkasnije do 15.08.2018. uplatiti 402,66 kn na ime razlike poreza na dohodak i prireza za uplatu (ako ne podnese prigovor na privremeno porezno rješenje). Ako umirovljenik rješenje ne primi do 30.06.2018. onda je razliku dužan uplatiti u roku od 15 dana od isteka roka za prigovor.

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: 980,00 kn + PDV
Tel.: 01 / 49 21 737

